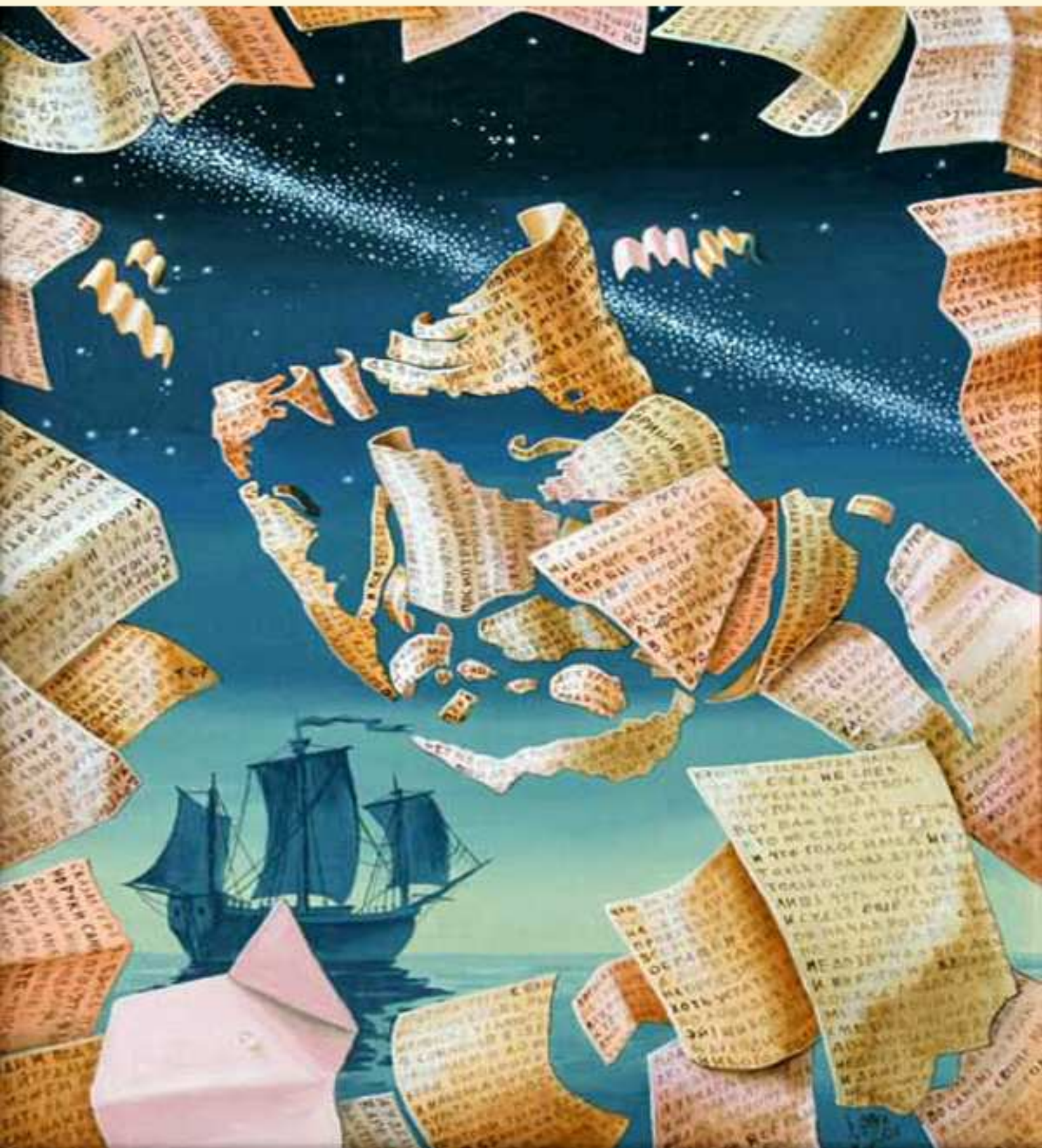

BOEM@

LIVE LITERATURE

septembrie 2011 (Anul III) Nr. 9 (31)

BOEMA

Live Literature

Septembrie 2011 (Anul III) Nr. 9 (31) - 36 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

9 / 2011

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor șef adjunct: Victor Cilincă
Secretar de redacție: Antoaneta Dobreanu
Redactori: Saint-Simon Ajarescu, Dimitrie Lupu, A. G. Secară, Cristina Roșu, Ionuț Iancu, Constantin Vizonie, Violeta Ionescu, Cristina Dobreanu
Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Neculai
Colaboratori:
Maria Timuc - București
Luca Cipolla - Milano
Melania Cuc - Bistrița
Tănase Carașca - Tulcea

DIN CUPRINS

Poezie: Menuț Maximilian (p.10), Cristian Pavel (p.12), Iulia Ruxandra Cevei (p.17), Tănase Carașca (p.18), Olimpiu Vladimirov (p.21), Any Drăgoianu (p.26)

Proză: Petre Rău - Blestemul (p.7), Constantin Vizonie - Un personaj pitoresc / Studenta de la engleză / Noaptea cea mai lungă (p.22)

Cronică de carte: Gheorghe A. Stroia - "Apusul îngerilor" sau "Profundele rădăcini românești - valențe ale unui univers epic concentraționar" (p.5)

Eseu: Ștefan Lucian Mureșanu - Agonia literatului și uzul valorii umane (p.3), Radu Ioan Dragomir - Pariu pe viața Galațiului (p.30), Radu Mureșan - Gânduri (p.34)

Note de lectură: Victor Stir - "Via Dolorosa" și Melania Cuc (p.12), Ionuț Iancu - Anularea libertății în Biserica neagră (p.16), Valeriu Valegvi - Registru liric personal / Poezia unui prieten / Bucuria interviului (p.20)

Umor: Nicolae Ciobanu - donDoctorCasap' (p.33)

Pictura: Gheorghe A. Stroia - Pictorul iranian Iman Maleki sau „Fascinația artei - dusă până la perfecțiune” (p.14)

Istorie: Ana Maria Cheșcu - În luptă cu semilună, Țara Românească în timpul lui Vlad Țepeș (p.27)

Grafică:

Coperta I: Victor Molev - Vysotzkiy

Coperta a III-a: Festivalul Național al Cărții "Axis Libri", Galați, 1-5 iunie 2011

a) *La festivitatea de premiere a concursului de creație literară:* A.G. Secară, Petre Rău și Letiția Buruiiană

b) *Însemnări în cartea festivalului:* Petre Rău și Paul Sân-Petru

Coperta a IV-a: Beverly Bennington - Above the Sea

Interior: Elena-Liliana Fluture

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: **0726 337376, 0336 800313**

ADRESA REDACȚIEI: Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis,
Bloc Cristal, Sc. 2, Et. 3, Ap. 4, Galați, 800010

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: 0726 337376

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

www.boema.inforapart.ro

Ștefan Lucian MUREȘANU

Agonia literatului și uzul valorilor umane

Motto: *Unii se întreabă cum se poate ca, dintre discipolii mei declarați, unul să se ocupe cu semiotica, altul cu stilistica, altul cu lingvistica istorică, altul să facă semantică culturală ș.a.m.d. S-ar părea că nu țin de aceeași școală, dar tocmai prin aceasta țin de aceeași școală.* (Eugen Coșeriu)

Suspiniul este o stare a faptului că semenii și-au adus aminte de noi. Lacrimile, chiar dacă nu se materializează prin umezirea ochilor, ele se preling prin venele care duc către inimă lichidul vâscos al existenței. O colosală ironie, același lichid rozariu ține în viață și pe cel care-i turbează inițiatului circuitul de energii ce îi trec prin coloana vertebrală. Suspiniul induce melancolia, care la rândul ei trezește amintiri care frământă sufletul până în ultima clipă a vieții. Este un dor tăcut ce urcă și coboară în matricea celestă a invizibilului, mângâind inimile telurice, care nădăjduiesc într-o liniște a apropiierilor.

Mă reazem de zidul unei biblioteci și, după un timp, aud gemetele celor dinăuntru: toți cei de dincolo de peretele gros al conservării cuvântului materializat, șoptesc neînțeles; ar fi fost imposibil să cunosc toate acele limbi care se șoptesc înăuntrul camerelor acelei clădiri. Unele cu teamă, altele cu patimă însă cele mai multe cu dorința de a ne spune ceva pentru cei de azi. Eu sunt un cel de azi care îmi lipesc urechea cu curiozitatea de a desluși ceva. Simt fâșâitul unei cărți și, de acolo, din lumea aceea, încep să aud un nume: Eugen Coșeriu (1921-2002). Îngerii deusieni au coborât din înaltul celest al liniștii și, în după-amiaza premergătoare mării sărbători a Nașterii Fecioarei Maria, a anului 2002, sufletul marelui om de știință român urca la ceruri, despărțindu-se, pentru totdeauna, de cei dragi. El lăsa în urmă o grandioasă operă științifică, riguros documentată, recunoscut ca *cel mai mare lingvist al celei de-a doua jumătăți a secolului XX și că tot ceea ce se va putea face în lingvistică, în mod serios, în secolul XXI, va trebui să țină bine cont, în esența sa, de gândirea maestrului de la Tübingen*,¹ închinată lingvisticii, dar și filologiei, o piatră de granit pusă la temelie valorii științei despre ceea ce înseamnă vorbirea și normele ei științifice.

Într-una dintre prestigioasele sale lucrări, rezultat al unei munci laborioase de cercetare, din perioada de început a carierei sale, lucrare document devenită clasică, cu titlul *Sistem, normă și vorbire*, marele savant, de origine română, scria, încă de pe la jumătatea secolului al XX-lea, formulând una dintre definițiile științifice juste ale lingvistului, spunând că

acesta: *...trebuie să fie în același timp botanist și grădinar; trebuie să ajungă la constituirea de tipuri abstracte și ideale de flori, dar numai pentru a îngriji cât mai bine viața capricioasă și uneori surprinzătoare și nouă a florilor vii și concrete din grădina sa, trebuie să fie botanist, pentru a fi un grădinar mai bun.* Savantul a creat, prin cercetările sale, în domeniul lingvisticii, un drum clar înțelegerii de către toți vorbitorii întregului glob că este necesar ca fiecare să-și respecte normele limbii pe care o vorbește, nu numai pentru a o folosi în discuțiile banale, lipsite de valoare, dar, în special, pentru a-i înțelege sensurile, filosofia cuvântului armat, care poate fi, uneori, distrugător de existențe. El a demonstrat că termenul uzitat nelalocul lui doboară sisteme și ucide etnii; cuvântul, la fel ca și ideea, are un drum lung al desfășurării. Trăim cu impresia că, atunci când folosim cuvintele, Universul pricepe voia noastră. Cuvintele au sensuri: sinonimii, antonimii, paronimii, care succed dorinței noastre de a fi vii și suntem reali tocmai pentru că cei inițiați trăiesc printre profani și le ghidează drumul pe care trebuie să pășească spre a nu produce anomalii existenței. Dacă ideea ar fi fost să reprezinte direct lumea exprimării, atunci oamenii ar fi fost cu adevărat o entitate-om, superiori prin manifestări și jenați de gânduri care ar fi fost semnalate prin unde șovăitoare. Este tocmai ce profanii nu au, decât cuvântul pe care îl distribuie în urechile care nu aud ale celor manipulați, este un invers proporțional al elementului gând cu cel al vorbirii. Savantul a creat unicitatea, legătura indisolubilă dintre cele două elemente și a creat încrederea de sine a omului în fața lui, în primul rând, și apoi în fața celui alt, anticipând discursul ca adevăr materializat și nu o plâsmuire.

Savantul lumii moderne citea omul prin știință și îi modela cu bunătate, de la distanța demiurgică, pornirile necontrolate. Eugen Coșeriu, omul-filosof al vorbirii, născut pe meleagurile românești din zona Bălți, conștientizase încă din anii fragedei sale tinereți că: *Distincția dintre limbă și realitate nu este atât de ușoară cum ar părea și învâlmășește, cu o frecvență mai mare decât s-ar dori, speculațiile lingvistice. Pentru vorbitor, limba este în mod obișnuit transparentă precum cristalul. Pentru lingvist acest cristal care este limba trebuie să fie obiectul său de studiu și nu întotdeauna este capabil să o analizeze fără a arunca privirea mai departe.*¹ Marele gânditor l-a egalat prin ceea ce a făcut pe chiar maestrul său Lévi-Strauss și a depășit așteptările prin puterea cu care a făcut ca termenul analizat științific să fie exprimat la sutele de conferințe și sesiuni științifice, la care a participat, dovedind valoarea analizată a cuvântului și a legăturii acestuia cu limba fiecărui popor în parte.

Când a plecat la studii Eugen Coșeriu a părăsit România, nicidecum România și Moldova, așa cum s-au dorit să fie rupte de forțele oculte ale anilor îndoliați din istoria neamului nostru, așa cum făcuseră și Mircea Eliade, și Noica, și Eugen Ionescu și mulți dintre marii oameni ai culturii noastre, care s-

(continuare în pag. 4)

au rupt de frați pentru a putea să spună nepăsătorilor din lumea liberă că etnia română va ști să dăinuiească și în marea lume a Europei. Prin ei și prin înaintașii noștri România a fost întotdeauna parte integrantă a bătrânului continent, fără a înceta vreodată să se oprească sau să ezite să-și poată folosi energiile, în corelație cu lumea europeană, pentru a făuri binele și a crea armonia etniei-om a Europei. Ei au făcut ceea ce noi din interior nu am putut face și nu merităm să fim condamnați pentru că eram constrânși și supuși tăcerii, însă ei au arătat lumii că materia cenușie românească este tot atât de cenușie și plină de ingeniozitate, ca și a altora, egalându-ne ca națiune realizată prin educație și cultură. Savantul român a urcat maiestuos treptele spre înaltul pedestal al nemuririi, a îndepărtat toate piedicile care i-au stat în cale, a dărâmat ziduri de nepătruns ale celor ce încercau să îi blocheze, neîncredători, drumul spre gloria supremă a geniului deusian. Mândri suntem de ceea ce ai lăsat lumii și vrem să nu uităm că tu, modest intelectual a absolvit liceul *Ion Creangă* din orașul Bălți, ți-ai continuat studiile în filologie la universitățile din Iași, Roma și de filosofie la Universitatea din Milano. Ai predat 13 ani la Universitatea din Montevideo, Uruguay, iar între anii 1961 și 1963 ai fost profesor-invitat la Universitatea din Bonn. Din anul 1963 și până la sfârșitul vieții ai rămas devotat profesor la Tübingen. Știm, om al universalității, că multe generații de discipoli ai păstorit, care au constituit, preamărindu-ți numele, *Școala de lingvistică de la Tübingen*. Meritele tale au fost încununuate cu lauri de *Doctor Honoris Causa* la aproape 50 de universități din întreaga lume și, ca o vrere a lui Dumnezeu, sfidând orice crepuscul, ai vorbit peste optzeci de limbi, în care ai gândit pentru că te simțeați al tuturor, al lumii întregi.

Savantul Eugen Coșeriu a făcut ca toate mințile Europei Occidentale moderne să se plece adânc în fața științei lui, ca exponent al unui popor cu mari și vechi tradiții de viață istorică, o civilizație încă nestudiată în profunzimea a ceea ce a putut să dea lumii pământului tricii, din seva cărora ne tragem existența: *în afară de Coșeriu, niciun alt lingvist român nu s-a ridicat de la lingvistică la o filosofie a limbajului; și nimeni n-a ajuns la extraordinara notorietate universală ce înconjoară acum numele său.*¹

Cu toții, atunci când se apropie furtuna, observăm că norii se adună dominând părți ale clopotului celest, mătuindu-l și dispensând lumina cu valtrapurile fumurii ale urgiei. Îi vedem, îi urmărim, ne îngrozim la gândul tunetelor și fulgerelor, care se pot ivi dintr-un moment într-altul. Însă, nu vom ști niciodată locul unde se va produce trăsnetul, din care lumini orbitoare vor coborî, încărcând pământul cu energii ce vor străpunge derma fragilă a existenței telurice. Tot așa, atunci când România a fost să fie străpunsă de tunetele și fulgerele etniilor mărșăluitoare, lumini din mănunchiul fulgerat al națiunii noastre au străpuns negrele umbre ale întunericului, strălucind în alte părți ale lumii mult mai puternice decât la noi. Ei au creat neobosit și s-au lăsat purtați de mâinile îngerilor protectori ca purtători ai românismului, a vremurilor când nestingheriți și apreciați pentru bunele lor fapte, românii erau primiți cu brațele deschise de Occident. Profanii de acolo sunt ruși de misterul și de taina științei, ai creației pentru creație și viață, ai luptei pentru un ideal minunat al trăirilor omului, indiferent de locul unde dorește să trăiască. Europa este a europenilor și deci, și a noastră. Hotarele au existat în imaginația bolnavicioasă a minților mărginite, care și azi mai bântuie cu siluetele lor fantomatice lumea, dar cad pentru că energia lor s-a risipit deja și praful din care derma le-a fost conținut în compoziție a început să fie suflat de cei care gândesc și privesc altfel în noua ordine a lumii Europei. Eugen Coșeriu a creat pentru lume, pentru binele ei și a gândit spre o mare oprire a disoluției materiei umane, el a văzut prin omul Europei legătura între etnii, respectul pentru cei care știau să cugete și să ferească mintea profană, deschizându-le orizonturi noi de gândire. El a făcut înconjurul lumii predând la universități celebre din Germania, Norvegia, Anglia, Spania, Portugalia, Italia, Polonia, Bulgaria, România, Moldova, chemat în Japonia, Chile, Brazilia, America, Uruguay, Argentina etc., *doctor honoris causa* la peste 40 de universități ale lumii și conferențiind în peste opt limbi, pe care le vorbea cursiv. Omul de știință plămădit în arcul carpato-dunăreano-pontic a purtat în lumea întreagă mândria de a fi român și, peste toate acestea, dorința de a arăta că este european. Lingvistica, prin definiția obiectului ei de studiu, este o știință universală și nici nu avea altfel să nu creeze modelul savantului universal. Cărțile lui trebuie să nu lipsească de pe niciuna dintre catedrele lumii, acolo unde se predă lingvistica; nu este posibil să poată exista filolog, care să nu fi studiat după graniticele lui lucrări. Gravată puternic în lumea lingvisticii, a filologiei, numele savantului român, Eugen Coșeriu, a zidit o nouă orientare în lumea cercetărilor, dar și a învățământului universitar din întreaga lume. Savantul transpare cu consecvență ideea că omul de știință, în speță lingvistul, urmează să-și pună rezultatele muncii sale în slujba societății, vorbitorii fiind cei ce trebuie să profite în cea mai mare măsură de rezultatele activității științifice.

(continuare în pag.6)

Gheorghe A. STROIA

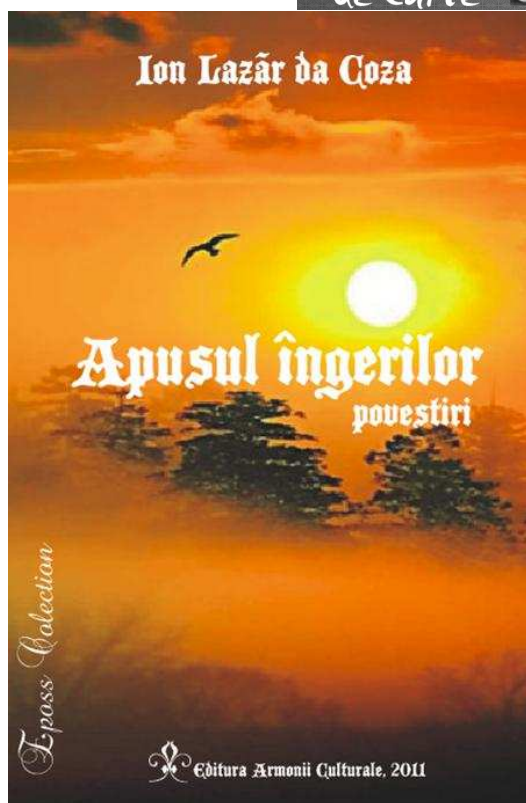
„Apusul îngerilor” sau „Profundele rădăcini românești - valențe ale unui univers epic concentraționar”

Acolo unde lumina și întunericul se împletesc într-o dulce îmbrățișare, sub zămislirile de liniște ale apusului, atârnând în fereastra casei lui frânturi caline dintr-o înfiorată poveste a vieții – pentru a se feri de privirile nedumerite ale acvilelor regale – Ion Lazăr da Coza înfățișează cititorului său pagini din trecut, reverberând arome ori timpuri uitate, într-o încercare firească de tainică (re)descoperire a sinelui. Prin „**Apusul îngerilor**” se continuă șirul povestirilor „arodate” ținutului Vrancei, ținut încărcat de istorie, mituri și personaje de legendă, spre relevarea frumuseții unor vremuri de mult apuse. Cartea este, în fapt, o continuare a precedentei lucrări ce-i poartă semnătura: „**Crucea umbrelor**” (Editura Pallas, Focșani – 2008), povestirile din „**Apusul îngerilor**” construind un aproape același fir epic plin de vitalitate, expresiv și care uimește prin acuratețea detaliilor.

Ca prozator, Ion Lazăr da Coza dovedește și de această dată inventivitate și abilitate creativă în realizarea unei succesiuni epice limpede – logicitatea ciclico-dinamică a acțiunii fiecărei povestiri a cărții constituind una dintre calitățile indubitabile ale valențelor sale de povestitor. Fiecare povestire poartă un titlu bine ales. De exemplu, titlul povestirii „**Pietre**”, ar putea fi privit ca o reconfirmare a zicalei românești: „*Lemnul se usucă, piatra crapă, inima omului multe rabdă.*”. Personajul central al acestei povestiri este Valeria care, grație portretului fizico-moral conturat de autor, poate fi considerată o a doua Ana a lui Vasile Baci, eroina din romanul „**Ion**” a lui Liviu Rebreanu. Surprindem aceeași imposibilă poveste de dragoste dintre un băiat sărac și o fată bogată (beteagă, de această dată), un personaj masculin parvenit (cu apriga dorință de îmbogățire imediată) și imoral (oscilând între nevastă și amantă). Deși un „**Ion**” în miniatură, reconstituind cadrul moral și social al vremurilor evocate, povestirea „**Pietre**” diferă prin amploare, prin înlănțuirea rapidă a evenimentelor și mai ales prin final.

Ce este caracteristic prozatorului vrâncean? O rară grijă pentru detalii, reconstituirea autenticului făcându-se printr-o curtenitoare acribie, fiecare povestire a sa fiind un studiu etnografic în miniatură. Sunt inventariate și adăugate acestui patrimoniu cultural: elemente de arhitectură, vestimentație, meșteșuguri, elemente de socializare străvechi (hora, claca, șezătoarea), ca valori ale spiritualității poporului român. Ion Lazăr da Coza creionează, printr-un vârtej literar epico-liric seducător, aspecte dramatice ale spațiului rural românesc, eroii săi fiind veritabile monade ale satului de ieri și de azi, despre care autorul vorbește cu înfinită duiosie.

Practic, regăsim în aproape fiecare personaj al cărții, frânturi din însăși personalitatea autorului, ca îmbinare ale unor manifestări contrarii: tandrețe ori revoltă, acceptare ori împotrivire, slăbiciune ori forță, destin ori voință. Iată descrierea Valeriei: „*Unii oameni se resemnează ușor și definitiv. Ei mulțumesc pentru tot ce*

li se oferă, fie necazuri, fie bucurii. O astfel de persoană era și Valeria. Frații ei muriseră de mici. Ea scăpase de atacul poliomielitice doar cu un picior care creștea mai scurt și mai uscat. Bine i-a fost în copilărie când încă nu-și conștientiza infirmitatea, apoi, crescând, un zâmbet trist și resignat s-a încrustat pe chipul nu frumos, dar nici urât. Și acolo avea să rămână toată viața.” (Pietre)

Dacă în „**Crucea umbrelor**” povestirile sunt prezentate oarecum într-o succesiune cronologică (dinspre vremuri îndepărtate, spre cele actuale), în „**Apusul îngerilor**” ele alternează ca încadrare temporală, creând iluzia unui mozaic atemporal, cu spații înguste, bine definite. Astfel, povestirea „**Oile**”, cu o acțiune destul de recentă, prezintă un caz neelucidat de omucidere (ori sinucidere), în care omul satului (aici Norica) este stăpânit de resentimente dar și de prejudecăți specifice românului arhaic. Ea încearcă, folosind diverse mijloace, să elucideze misterul morții ibovnicului său. În fiecare povestire este câte un apus: al unui pădurar (Toni Torache - „**Oile**”), al unui lăutar (Masim, vioristul - „**Masim Țiganu**”), al femeii veșnic înșelate ori amăgite (Valeria - „**Pietre**”). Moartea fiind constanta ce însoțește personajele încă de la naștere, precum duhul pomului la rădăcina căruia s-a vărsat apa din scaldătoare și care, într-un final, e gata să furnizeze scândura pentru sicriu.

Indiferent la ce perioadă se referă, fiecare povestire a cărții lui Ion Lazăr da Coza reușește să creeze acel ambient specific, prin folosirea elementelor care dau autenticitate și veridicitate firului epic. Dacă în „**Crucea umbrelor**” cele mai multe povestiri erau rememorări ale copilăriei scriitorului, „**Apusul îngerilor**” abordează mai des un ton

(continuare în pag. 6)

detașat, imparțial, în care autorul nu renunță definitiv la a fi și personaj. Atent la detalii, cu un limbaj bogat, plin de expresivitate, rostind din loc în loc adevăruri, ziceri ori aforisme pline de înțelepciune, prozatorul vrâncean încheagă prin „**Apusul îngerilor**” o nouă reușită carte de proză scurtă.

Prin împletirea diverselor epoci, autorul construiește pas cu pas un vitraliu viu al societății românești, cu precădere al celei rurale, cartea putând căpăta valoarea unui document cu valențe etnografice. În esență o carte viguroasă care, printre ițele împletite cu meșteșug și derulate cu suficient tact, rezonază cu un vibrato liric special, evident mai ales în descrierea locurilor ori schițarea personajelor. Există, în aproape fiecare povestire, un moment în care viața întâlnește ficțiunea, iar acolo unde ficțiunea doar se intuiește, i se construiesc subtile extensii în fabulos, dovedind în felul acesta puterea de sugestie și abilitatea literară a autorului.

Ion Lazăr da Coza

Prin „**Apusul îngerilor**” se reconfirmă forța creatoare a prozatorului vrâncean care, cu o modestie caracteristică unui spirit distins, împărtășește cu generozitate pagini de veritabilă literatură. O scriere frumoasă ce își culege seva ori chiar poartă „amprenta” unor opere marcante ale literaturii române. În cele două cărți de proză ale sale, se constituie un univers epic, limitat ca întindere. Practic, prozatorul se închide într-un timp sau într-un spațiu bine definit. Se manifestă, neîndoios, o teamă a evadării din acest univers concentraționar. Prozatorul, fie își impune restricții, fie nu dorește să evadeze. Și asta, foarte probabil, pentru că aici (la el acasă) se simte cel mai bine, se simte în elementul său. Și din acest punct de vedere, scrierile lui Ion Lazăr da Coza sunt inedite, ca abordare.

Cartea de față este parte integrantă a unui jurnal al profundelor rădăcini ale spiritualității românești. Un jurnal scris cu răbdare și perseverență, de către un om care militează, prin tot ceea ce face, pentru păstrarea valorilor poporului român și convertirea lor în pagini de istorie. „**Apusul îngerilor**” dezvăluie, în principal, un Ion Lazăr da Coza minuțios, aplecat cu dragoste asupra originilor, un scriitor cu har, ale cărui scrieri sunt de o certă valoare literară. Un prozator în plină efervescență creatoare și ascensiune care, cu certitudine, nu se va opri aici, construindu-și drumul, după rețeta lui Franz Kafka: „*Atâta timp cât nu încetezi să urci, treptele nu se vor termina sub pașii tăi, ci se vor înmulți la infinit.*”

Teza profesorului Coșeriu a deschis larg ferestrele științei, ducând la o abordare integrală a activității de limbaj, fapt ce a și inspirat pe discipolii săi români să-i propună ca această orientare să se numească **lingvistică integrală**. Porneau la drum cu o știință *obiectivă și realistă* însă fără a neglija măsura în care era vizat limbajul, *așa cum este*, sub toate *aspectele*, sublinia de fiecare dată lingvistul, derivând din natura lui fundamentală de activitate.

Studiile eruditului om de știință au sugerat o teorie în care două componente au definit obiectul de cercetare al disciplinei lingvistice: a) – *vorbirea este (1) o activitate general-umană, efectuată de vorbitori (2) ca reprezentanți ai unei tradiții comunitare de tehnică lingvistică, (3) în mod individual*” b) – *orice activitate, așadar și activitatea de vorbire, poate fi considerată: (1) în calitate de activitate, (2) în calitate de cunoaștere pe care se întemeiază activitatea (3) în calitate de produs al activității.*

Concepția coșeriană a creat premisele pentru o cercetare integrală a limbajului, care se dezvoltă ca o construcție teoretică realizată prin descompunere analitică, din punctul de vedere al planului vorbirii, al limbii și al planului discursiv, domenii care există sincron în cunoașterea vorbitorului și se manifestă simultan în vorbire.

Cunoștințele savantului au depășit culmile inteligenței, munca sa științifică a creat o nouă teorie asupra înțelegerii lingvisticii, cercetare prin care a demonstrat congruența vorbitor-vorbire, dând lumii intelectuale puterea de a desluși prin cuvânt ideea și voia vorbitorului, care gândește în limba sa natală. Limbile pământului au un singur numitor comun, limbajul prin vorbire, cuvântul ca manifestare conștientă a activității de fiecare zi a omului pentru că limbajul selectează simultan un semnificant, dintr-o masă informă de sunete, și un concept, dintr-o masă informă de percepte. A cercetat și a demonstrat că limbajul are o dimensiune sincronă, ca raporturi între semne la un moment dat, și o dimensiune diacronică, ca evoluție a semnelor în decursul timpului.

Eugen Coșeriu s-a stins din viață, lăsându-se chemat de nemurire în lumea eterizată a ideii însă el, în lumea liniștită a universalității sufletelor, își va continua activitatea sa științifică, cercetând și descifrând tainele deusiene a semnelor limbajului și ale vorbirii neuitând niciodată să spună că: limba română a rămas etalonul nenumit al limbii exemplare din toate sferile de cultură.

¹ Florina Nicolae, *Eugen Coșeriu*, Revista ABC, 7 dec. 2002.

² *Idem 1.*

³ *Mihai Zamfir, Scrisori portugheze: Coșeriu*, nr.49/2002, România literară, Revista Uniunii Scriitorilor din România.

Petre RĂU

Blestemul

(din ciclul **Phenomenalia**)

Nu e treaba mea să vă spun o astfel de poveste, rar m-ați auzit implicându-mă în destăinuri de acest fel. O fac însă tocmai pentru că pe aceasta nu are cine să v-o mai spună, întrucât toți protagoniștii ei, cei care se aflau de cealaltă parte a baricadei, sunt acum morți.

Acolo unde mă aciuasem atunci nu se putea ajunge deloc ușor. Trebuia să pătrunzi munții, să te strecorei printre cele două coline și să străbați cale lungă, într-o călătorie buimăcitoare, pentru a ajunge la casa pustie a lui Pazvante. De fapt, casa nu era chiar pustie, că doar mai locuia în ea, de ani buni, ultimul fiu al lui Pazvante, Mihăiță, cel șchiop de un picior. Cu toate astea, numai locuit nu se putea numi acesta, pentru că, în virtutea atribuțiilor mele, nu i-am dat pace deloc.

Mai întâi că Mihăiță se trăgea dintr-o familie rău famată. Așa zicea lumea. Timp de douăzeci de ani, mai toți membrii acesteia s-au avut în dușmănie cu ai mei. Nu scoteau două vorbe din gură fără să ne drăcuiască, fără să ne scuie și să ne batjocorească. Așa era vorba lor. Și mai toți aceștia s-au prăpădit urât rău de tot. Unii, destul de devreme, au dat ortul popii, desigur, din pricini de mare scandal cu ai mei. A murit care cum a apucat, ba o fetiță mușcată de un șarpe, ba un înecat în pârâul umflat din spatele casei, ba unul înecat făcând baie chiar în propria sa baie, în curte, că l-au găsit cu capu-n apa de numai câteva palme, aplecat ca și cum ar fi căutat ceva între picioare. Moșul Pazvante s-a dus și el pur și simplu prăbușindu-se pe cărarea din grădină în timp ce se trudea să culeagă niște mere căzute pe jos, încă necoapte, să le pună la butoi pentru rachiul din toamnă. Nevastă-sa murise cu doar câteva luni mai înainte, se zicea că de offică pe viață, după ce apucase nenorocita să-și îngroape trei copii.

Însă nu morțile ciudate ale membrilor acestei familii, care abia se mutase aici de vreo câțiva ani, au făcut faima casei din dealul satului, ci mai degrabă zvonul că în ea se aciuse necuratul care bântuia cam de multă vreme prin locurile acestea.

Și aveau dreptate. După ce au răbdat mulți ani la rând batjocura la care au fost supuși de aproape toți membrii marcanți ai lui Pazvante, ai mei, după un consiliu de familie în care au fost aduse mărturii cutremurătoare că aceștia își merită soarta, au hotărât să mă trimită pe mine, să mă ocup direct și personal de acești indivizi bolnavi la minte, din cale afară de nerecunoscători și pe deasupra și amenințatori la adresa noastră.

Mai întâi m-am instalat în grădină, de unde am început să observ totul de la distanță. Când a sosit prilejul și i-am prins prin preajmă pe Leonora și Patrichi, frații mai mici ai lui Mihăiță, i-am și fript. Nu prea purtau ei mare vină, dar erau ai lui Pazvante și asta conta cel mai mult.

Pe fetiță a mușcat-o un șarpe de picioruș și în trei ceasuri și-a dat duhul. La numai un an după aceea, Patrichi s-a apucat să împungă apa pârâului cu o prăjină, ca să tragă la mal cioatele bune de foc. Pârâul era tare umflat la vremea aceea, după ploile abundente ce avuseseră loc în munți, și nu a trebuit decât un pic să-i alunece piciorul și dus a fost, luat de apa învolburată. L-au găsit după vreo trei zile în apele Mureșului, cu mulți kilometri mai la vale de sat.

Toader, cel mai mare dintre copiii, ajuns aproape de vârsta însurătorii, l-a prins răul tocmai pe când făcea baie în curte. A căzut răpus de inimă, cu capul în balie, așa cum am spus. Pe bătrână, o femeie putrezită, deși nu avea decât cincizeci de ani, o hoască de care mă săturasem până peste cap și abia așteptam un prilej să-i fac felul, am prins-o în tocul ușii, când se pregătea să plece în sat după făină. Era cu traista în mână când a căzut ca din cer lovindu-se cu capul de colțul ușii și rămânând atârnată de clanță, țeapănă și cu gura larg căscată.

Cine ar fi crezut însă că moșul era cel mai greu de răpus? Nu împlinise cincizeci și cinci de ani, dar părea bătrân, cocârjat de muncă, aspru și fără nicio bucurie în viață. Privirile nu i se mai desprindeau de pământul pe care-l lucra cu atâta râvnă. Avea mâinile bătătorite, negre și pline de crăpături, ca pernițele labelor de urși. Brațele le ținea permanent îndoite, ca pe niște cozi de lopată care atârnav spre înapoi ca să fie mai ușor de mănuit.

Pe vremea aceea gospodăria arăta cum nu se poate mai bine. Pomii din livadă erau dichisiți și îngrijiți, unul mai frumos decât celălalt. El singur plantase livada aceea care începuse să dea rod de numai câțiva ani. Legumele creșteau verzi și fragede în straturi perfect aliniată. Pazvante se îngrijea de casă și de gospodărie și avea grijă ca toți ai lui să muncească și să tragă cot la cot cu el. Mai erau și câteva animale în grajdul din fundul curții, dar de ele se îngrijea mai mult nevastă-sa și copiii.

De când se știa pe lume avusese ceva cu mine. A mers nu o dată pe la întruniri religioase, cu gândul să mă alunge din gândurile sale, simula de multe ori că se bate cu mine azvârlind pumni de jur împrejur și înjurându-mă de se auzea în toată valea, mă chema adesea cu țâfnă la el să-i țin piept și strigând cât îl ținea gura că vrea să mă nimicească, invocând și zdrobind încarnarea răului și câte și mai câte. Ba chiar s-a apucat odată, după ce-și pierduse primii doi copii, să cheme acasă preotul din sat să-i țină o slujbă ca să mă alunge pe mine din casă și din curtea lui. Preotul însă, un duhovnic tinerel abia ajuns în slujba satului, s-a speriat rău încă de cum a urcat primele trepte ale cerdacului și am reușit să-i suflu în ceafă. Am stat după aceea ascuns o vreme ca să nu-i cad în față, dar când i-am văzut fața înfricoșată, am știut că nu va duce slujba aceea

(continuare în pag. 8)

până la capăt. Așa a și fost că, după ce a bolborosit câteva vorbe acolo pe care nu le-am simțit, și după ce a văzut că nici cădelnița nu-i mai scotea fum, nu a mai stat nici să-l servească anfitrioana cu gogoși pe care le încropise atunci special pentru această ocazie și a șters-o la vale către miezul satului, mult mai grăbit decât o făcuse la venire.

Când și-a pierdut primul copil, Pazvante nu a părut că se sinchisește prea mult. Și-a văzut mai departe de munca lui. Doar pomii care creșteau în fiecare an și straturile proaspete și verzi de legume aveau importanță majoră. Vecinii nu prea se opreau la vorbă cu el fiindcă abia de-i auzeau vorbele. Că bătrânul Pazvante era și un pic bâlbâit. De, așa îl lăsase Dumnezeu! Mai apoi, după ce l-a îngropat și cel de-al doilea, pe fața pe care și-o arăta rar de sub pălărie i-au apărut câteva cute adânci care i-au brăzdat fruntea și obrazul, dar i s-a umflat și un neg care, de mult sălășluind aproape de vârful nasului, acum i se lungise de-i atârna până peste colțul buzei stângi. Așa l-au găsit mort, în grădină, cu vârful negului atârându-i peste buza din stânga, către vârful limbii care atârna și ea mult prea forțat și nefiresc afară.

Pe feciorul său Mihăiță am avut zeci de ocazii să-l prind la înghesuială, dar deja îl aveam în plan atunci pe Pazvante în persoană și mi-am zis de fiecare dată că ar fi mai bine să mă ocup mai întâi de acesta, apoi de cotonogul de fecioru-său care, oricum, era o victimă prea sigură. Și până la urmă am izbutit, ceea ce mi-a adus un elogiu de la ai mei care, văzând că am târăganat lucrurile atât de mult, au apucat să intre la bănuială și să devină sceptici că voi reuși.

Iată-mă, așadar, aflat încă pe lângă casa lui Pazvante, în care acum mai locuia doar Mihăiță cel plăpând. Era el plăpând, dar parcă mă înjura chiar mai mult decât taică-său, de când rămăsese singur să aibă de grijă gospodăriei.

Bietul neofit era însă speriat tare. Din cauză că i se socotea casa blestemată, nu era des vizitat de cineva. Satul era mult mai la vale de gospodăria lui izolată care, cu toate acestea, când o priveai cuprinsă între cele două coline ca într-o menhină, printre stejarii falnici și pajiștile care se întindeau împrejur, avea un aer misterios. Sătenii susțineau însă că gospodăria era bântuită de strigoii. Și aveau perfectă dreptate, pentru că eu aveam permanent grijă să mut lucrurile de la locul lor, să le fac să dispară sau să apară în locuri diferite, să mai scot și câte un sunet care îngheța suflarea cuiva de prin preajmă, și câte și mai câte, așa încât treburile să pară necurate. Că doar nu degeaba îmi mai ziceau ei și necuratul!

Oamenii apreciau că gospodăria din vârful dealului, deși nu fusese niciodată părăsită de adevărat pentru multă vreme, părea încărcată de tristețe și amenințare. Copacii, cei de prin curte și grădină, dar și de pe marginea uliței ce însoțea pâraul la vale, păreau mai întunecați, iar umbrele aruncate de ei pe fața pământului prindeau forme pline de semnificații ciudate.

Dar nu numai aceste aspecte contribuiau la fireasca îngrijorare a celor ce știau câte ceva despre rosturile acestui lăcaș. De când rămăsese singur, Mihăiță nu prea se mai îngrijea de gospodărie. Nemaivăzând multă vreme colțul sapei, buruienile au început să crească din plin, mari și înalte de atingeau coroana copacilor. În

livadă pomii creșteau noduroși și încâlciți. Mai dădeau încă roade, destul de bogate, dar fructele erau închircite, lăsate să cadă singure pe jos și să putrezească. Mărâcinii se înmulțeau pe la poalele lor, înfruptându-se și ei din poamele scuturate de vânt.

Dar și asupra casei, o clădire dreptunghiulară durată din lut și lemn, impunătoare și frumoasă cândva, pe vremea când zugrăveala-i albă era încă proaspătă, s-a așternut un fel de singurătate cu neputință de îndurat. Buruienile năpădiseră scândurile cerdacului, torturate de ploii și vânturi, zidurile ajunseseră cenușii. Geamurile câtorva ferestre, care au fost în timp fie sparte sau crăpate, nu au mai fost niciodată înlocuite. Fântâna din curte, altădată admirată pentru bogăția și răcoarea apei din ea, dar și pentru acoperișul ei bine proporționat, dichisit și curat, se umpluse de tot felul de gunoaie, ba chiar acoperișul acela a luat foc într-o bună zi - foc pus pe seama țigărilor aruncate anapoda de Mihăiță - și a ars până n-a mai rămas aproape nimic din el. Grajdul din fundul curții se dărâma și el, aproape stătea să cadă, ce mai, gospodăria toată aproape că începea să pară devastată. Oamenii din vale socoteau însă pe mai departe locul acela un sălaș al unor rele ciudate, mai cu seamă că, de-a lungul timpului, aici se petrecuseră întâmplări cumplite și taine de nepătruns legate de ea.

În fapt, pentru sătenii, cei din familia Pazvante erau niște venetici, pentru că se instalaseră pe aceste meleaguri numai de-o generație încoace. Apăruți ca din senin, cumpăraseră casa aceea care nu avea niciun moștenitor prin preajmă, venind de undeva de nimeni n-a înțeles bine de pe unde anume.

La scurtă vreme după ce Mihăiță rămăsese singur pe lume legumele din straturi își împrăștiaseră semințele, mai răsăriră de câteva ori după propria lor voință și putere, apoi pieriră înfrânte de buruieni. Gospodăria ajunsese din nou la starea ei naturală, adică ca și când nu mai avea niciun stăpân, ca atunci înainte de a fi cumpărată de Pazvante.

La vremea aceea oamenii din sat au început cu adevărat să ocolească locurile acestea. Își spuneau unul altuia, dar mai ales sieși, că aici diavolul devenise mai puternic și mai îndrăzneț ca oriunde, el stăpânea locul. Și așa și era. Mă simțeam atât de în largul meu, încât vreme îndelungată l-am lăsat în viață pe Mihăiță că, deși îl vedeam zilnic prin preajmă, aproape și uitasem de el și de soarta lui.

Totul a mers așa până am aflat că Mihăiță, așa beteag cum era, nu se sfia deloc să-mi aducă injurii, să mă blesteme în fel și chip și chiar să îndrăznească să sară la bătaie la mine, atunci când era singur, prin casă sau prin grădină, sau chiar de față cu câte vreun sătean care mai trecea din întâmplare pe uliță și arunca privirea sau ciulea urechile peste gardul de nuiele.

(continuare în pag. 9)

Atunci chiar că mi-a sărit țandăra. Cel mai mult m-au lovit noile lui apucături care erau îndreptate toate împotriva mea: și-a luat fel și fel de măsuri de apărare, înșesându-și toate hainele, chiar și pălăria pe care o moștenea de la taică-său, cu tot felul de lanțuri și cruciulițe de argint și alte tinichele. Nu numai că prin casă atârnavă tot felul de candeli și icoane pe toți pereții, dar avusese tupeul să sculpeze din lemn o cruce mare și s-o lipească de peretele dinspre ogradă, așa încât, cam de pe trei sferturi din bătătură, eram nevoit să mă uit drept în ea. Vă imaginați câți nervi mi-a stors omul ăsta nesăbuit. Când îl vedeam îmbrăcat în armura aceea, mi-l imaginam că e gata să pornească un adevărat război împotriva mea și, câteodată, mă apuca și pe mine frica. Nu o dată m-am gândit că vrea să-mi vină de hac. Noroc că el nu prea avea cum să mă vadă pe mine, că altfel, probabil, ar fi căpătat și mai multă furie și, cine știe, poate și curaj mai mult!

Când trecea prin grădină, pe aproape de locul în care îmi plăcea mie să zăbovesc mai mult, purta în mână o bâta. La început n-am prea înțeles de ce o tot lua cu el, că doar n-o folosea nicidecum să-și echilibreze mersul greoi din cauza piciorului beteag. Era un ciomag gros, suficient de noduros încât să-mi trezească suspiciuni. Căci cu bâta aceea pornea însă uneori la atac, luând cu asalt tufișurile înalte de pe lângă gard, izbind năpraznic în stânga și-n dreapta și strigând afurisenii, ce mai, mai să-mi vină s-o iau din loc.

Noaptea însă nu ieșea deloc din ascunzătoare. Se încheia în cămăruța mică de lângă bucătăria casei, care avea o fereastră mică înspre ulița satului, trăgea zăvorul ușii și cârligul de sus, cel pe care îl folosea și ziua, și nu scotea capul din pernă până nu se lumina afară. Când se scula, trăgea perdeluța ferestrei, privea multă vreme în lungul drumului și înspre dealul din depărtare, până ce i se obișnuiau ochii cu lumina, apoi ieșea, în cele din urmă, afară, trăgând cu zgomot zăvoarele ruginite. Îi era frică de întuneric, căci, de cum apunea soarele, se și trăgea repede în casă.

S-a întâmplat totuși ca într-o noapte, în plin întuneric, probabil în urma unui coșmar, să iasă ca și turbat din casă și să se strecoare în curte, prin desișuri, către locurile în care bănuia că aș putea sta eu la taifas cu cine știe ce rudă de încrengătură. S-a avântat netemător la atac, înverșunat și cu bâta ținută amenințător deasupra capului, gata să lovească în primul dușman care i-ar fi apărut în cale. Aproape că m-a călcat pe coadă, așa de aproape de mine a trecut. Tocmai mă pregăteam să-mi fac rondul de noapte, când m-am trezit în mijlocul țipetelor lui insultătoare. Îl credeam dormind dus la vremea aceea, în cămăruța lui, cu nasul adâncit în pernă și sforăind, așa cum obișnuia de fiecare dată, de se zgâlțâia oglinda din perete. Și nu mi-a fost tocmai ușor să mă trezesc cu el aproape peste mine, plin de furie, înjurând și urlând de se porniseră toți câinii din sat să latre a pustiu.

În dimineața care a urmat nu a mai ieșit din casă după ce s-a luminat. I-am pândit fiecare mișcare, mai abtirit ca altădată. La un moment dat chiar mă îngrijorasem că și-a făcut singur felul, imediat după ce se liniștise și se afundase din nou în cămăruța lui. Chiar că mi-ar fi fost greu să dau explicații în fața alor mei

dacă s-ar fi întâmplat așa ceva, fără ca eu să fi bănuțit nimic. Dar, spre norocul meu, pe la prânz Mihăiță a avut bunăvoința să scoată capul afară din bucătărioara lui, însă nu mai mult decât să urineze în colțul prispei. A dispărut iarăși înăuntru, până aproape să se întunece când, iarăși a ieșit, de data asta să caute ouă în cuiarul gănilor de sub streășina grajdului. N-a găsit nimic, a cotrobăit prin mai multe locuri, pe unde știa că cele câteva găini din curtea sa mai scăpau câte un ou, dar fără succes. A înjurat de câteva ori, m-a prins și pe mine, ca de obicei, în refrenul lui, apoi s-a retras definitiv în casă.

În casa lui nu prea îndrăzneam să intru, pentru că riscam să dea ușor peste mine. De aceea, nu-i știam chiar toate mișcărilor, mai ales pe acelea dinăuntru. Motiv pentru care mă mai trezeam cu câte o surpriză din partea lui, cum se întâmplase și aceea din noaptea de care am amintit.

Mă cam enerva să-l văd pe Mihăiță că se credea un supraviețuitor. Dar momentul oportun încă nu sosise, iar eu n-aveam voie să acționez nechibzuit.

Într-o zi care a urmat, pe când amurgul se îngâna cu noaptea, Mihăiță se târi cu grijă către o tufă de liliac din curtea casei. Știa că tufa aceea adăpostește o adunare tainică a dușmanului. Când ajunsese într-atât de aproape încât credea că nu mai avea cum să-i scap, sări dintr-odată în picioare, de m-am și temut pentru gamba lui strâmbă să nu și-o lovească în salt, și se repezi către tufa de liliac, țipând și izbind cu bâta. Numai că eu nu mă aflam acolo, și chiar apucasem să-i pregătesc o surpriză: în tufă, atinse un șarpe care, cam supărat din această pricină și trezit de loviturile necruțătoare, șuieră somnoros, se înalță și se repezi de trei ori la gâtul lui Mihăiță, mușcându-l hotărât.

Mihăiță lăsa să-i cadă bâta din mână și se cutremură scurt, fiindcă șuierul sec și ascuțit al șarpelui fusese înspăimântător. Căzu în genunchi și câteva clipe înalță o rugăciune și răcni un blestem: lată necuratul! Piei Satană!

Au fost ultimele lui cuvinte, căci apoi s-a prăbușit, în timp ce șarpele, simțindu-și victima la pământ, se apropie și începu ușor s-o parcurgă, cu toată lungimea, mai întâi cățărându-i-se pe piciorul beteag, apoi traversându-i pântecul și pieptul și îndreptându-se către acolo de unde rănilor provocate începeau deja să sângereze.

Menuț MAXIMINIAN

S-a născut la Timișoara la 10 iulie 1979. Absolvent al Colegiului Național "Liviu Rebreanu" din Bistrița, profil matematică-fizică, a Școlii Postliceale de Informatică din cadrul Grupului Școlar de Informatică, a Universității Babeș-Bolyai, Facultatea de Litere, secția română-etnologie, masterat în Etnologie la Universitatea de Nord Baia Mare. Director la cotidianul "Răsunetul", membru al Uniunii Ziaristilor Profesioniști, al Societății Scriitorilor Bistrițeni "Conexiuni", al Ligii Scriitorilor din România, al Societății Scriitorilor din Bistrița-Năsăud. Este redactor Radio Renașterea și colaborează la ziarul "Realitatea", revistele EuRoCom și "VIP" din București, "Agerro" - Stuttgart, Romanian Tribune-Chicago, "Revista ilustrată", Conexiuni, "Studii și cercetări etnoculturale", "Litera Nordului", „Vatra veche”, „Gând românesc” și la "Mișcarea Literară" etc. În palmaresul său de ziarist apar primele premii importante, cum ar fi cel pentru Jurnalism Cultural, pentru Municipiul Bistrița. Autorul a zece cărți: „Confesiuni”, Ed. Arcade, 2004, „Cartea Diuganilor”, Ed. Karuna, 2006, „Generația în blugi”, Ed. Karuna, 2007, „Chip de înger”, Ed. Karuna, 2007, „Pe aripa cerului”, Ed. Karuna, 2008, „Povestea Anei”, Ed. Lidana, 2009, „Solidaritate și toleranță”, Ed. Mesagerul, 2009, „Rădăcini împrumutate”, Ed. Karuna, 2009, „Rugăciunea cântată”, Ed. Eikon, 2010, „Vremea sintagmelor”; Ed. Karuna, 2010. Este prezent în antologiile Scriitori Bistrițeni, Ed. „George Coșbuc”, tradusă în 7 limbi, în antologia „Pretexte”, Ed. Eikon, 2008, a Societății Scriitorilor din Bistrița Năsăud, „Punți, Bistrița - Giula”, Ed. Eikon, 2009, „Al nouălea cer” - antologia grupării de scriitori „Litera Nordului”, Ed. „George Coșbuc”, 2009, antologia „Colocviile Ion Căian Românul dedicate culturii tradiționale”, Ed. Clubul Saeculum, 2009, Dicționarul culturii și civilizației populare din Țara Năsăudului, vol. I, Editura Napoca Star, 2009, „Pretexte literare”, Dumitru Munteanu, Ed. „George Coșbuc”, 2009 etc. Este realizatorul emisiunii „Astăzi sărbătorim” la AS TV, membru al ASTRA, Despărțământ Năsăud, al Organizației pentru Apărarea Drepturilor Omului, președinte al Comisiei mass-media, Redactor șef la „Drepturile Tale”. Premii: Premiul municipiului Bistrița, Premiul pentru promovarea culturii românești - Fundația Progress, Premiul pentru promovarea valorilor neamului – OADOR, Premiul I în cadrul proiectelor culturale inițiate de Fundația Ana, Suceava, Premiul Centrului Cultural Municipal Bistrița, Premiul de excelență pentru creația literară - PROADO, Premiul IGF, Premiul Centrului Județean pentru Cultură, Premiul Casei Românești din Catalonia - Centrul Cultural Român Barcelona pentru creație literară etc.

Aici, acolo

Perfida își țese pânza
Ce miroase a moarte,
Peste drum de zi
Se zbate o ființă.

Aici, păienjănița vrea sânge,
Din trupul de fluture,
Într-o luptă a nedreptății,
Acul veninului străbate timpul.

Acolo, în umbra florii,
În vaietul unei lumi,
Între două ghivece maro,
Se naște o nouă viață.

Dacă tu ai fi aici,
Iar eu aș fi acolo,
Între lumile noastre,
Oare ce ar fi?

Abia atunci

Când colbul de pe uliță dispare,
Când olul de lut nu mai aduce apă,
Când Crucea din turlă se va apleca
Atunci, abia atunci...

Dacă oamenii nu se vor mai saluta,
Dacă iarba nu va mai crește,
Dacă urâtul va umple cărarea sufletelor,
Atunci, abia atunci...

De va fi lumea fără rugăciune,
De va fi omul fără inimă,
De va fi uitată Icoana,
Atunci, abia atunci...

Da, abia atunci e vremea
În care soarele nu ne va încălzi,
În care îngerii vor spune versul Venirii,
În care El va fi pe Calea Cerului,
Întru Judecata fiecăruia.

Altfel de suflet

În parc, pe coama suferinței,
Însoțit de porumbei își spune gândul.
Scaunul care-l ține ca o forță,
Desparte lumea în două.

Brunetul împovărat de Cruce,
Cu picioare fără de folos,
Își îndreaptă fruntea spre Cer,
Așteptând clipa ce-i e dată.

Dacă bunătatea s-ar transforma în energie,
Iar inima în putere,
Atunci ar fi simplu să umble din nou,
Ca un copil pe drumul biruinței.

O Doamne, dă-mi puterea de a mă ridica,
Dă-mi o parte din fericirea îngerilor Tăi,
Dă-mi șansa de a alege calea,
Tu, doamne, dă-mi pași aici, acum...

Miez de Rai

În tinda raiului mioarele pasc din iarba grasă
Crescută pe oase de sfinți,
Întru așteptarea apei
Adusă de femeia văduvă.

Aici, nebunia pentru Hristos
Nu are leac pământean,
Pentru scânteia de Adevăr,
Călugărul dându-și sufletul.
Țara dorului de Iisus,
Mândră ca soarele de pe cer,
Unde pietrele se înmoaie sub glasul Îngerilor,
Și munții se apleacă pentru a fi mângâiați.

Infinitul dumnezeirii e în inima mea,
Pe zidurile temniței este cuvântul Tău,
Credința stă demnă în picioare,
Nimic nu se pierde, totul se câștigă.

Primăvară în cântec

Lui Fuego

Când primăvara vine din iarnă,
Dezmoțind sufletul de român,
Când florile ies din iarbă,
Aducând balsam de Rai

Când izvoarele tremură gălăgioase,
Pornind la vale cu apa vieții,
Când prima brazdă a sacralului,
Este răsturnată pe deal

Când zâmbet de copilandru
Se arată la Sfântul Soare,
Când cuibul berzei este casă
Pentru fiicele risipitoare

Când Nemurirea-i țară,
Iar inima tresare,
Mângâiat de chipul mamei,
Ascult un cântec dintru început.

Printre nori

Când sticla de la lampă crapă sub ger,
Cerule e sprijinit de vârful căpițelor de otavă.
În munții zăpezilor dacice
Satul plutește pe apele norilor.

Sfârcurile mugurilor tresar,
Vine primăvara, o simte calul alb,
Pe ulița din capătul de sus al lumii
Oamenii își leapădă jocul vorbeii.

Nu e nevoie de fluier,
Mioarele pasc în voie iarba îngerilor,
Pe cărarea cât un fir de ață,
Trece nepăsătoare nemurirea.

Când focul de Blagoveștenie
Își unește fumul cu norii,
Biserica înfiptă în mijlocul satului e deschisă
Miroase a Cer, urâtul iese din suflet,
Iar Maica Sfântă bea ceai din fructe sălbatice
cu muritorii.

Ierni pierdute

Când sania împinse ziua spre amiază,
Un pom se clinti în drum,
Plin de globuri de gheață
El dădu binețe fiarelor pădurii.

Zăpada de altă dată
Se pitește în bârlogul suratelor,
A evadat fără pic de jenă
Din lumina farurilor de mașină.

Pe băncuța de sub cireș
Se întâlnește cu Dumnezeu,
Ea, iarna, și ei, îngerii,
Stau cuminiți așteptându-și steaua.

Rânduieii

Eram credincios
Ca fluturii,
Ca marea,
Ca florile din grădina îngerilor.

Pe cărarea de la moară,
Cu sacul de uium în spate,
Apare credința.

Dumnezeu salută lutul
Iar norul negru,
Retras pe ritm de fulgere,
Îl arată cu Evangheliile la inimă.

El dă putere albinei
Să facă floarea miere
Prunii-prune, merii-mere,
Rânduind toate.

Pe drumul de pe coastă,
Lelea Marta așteaptă Învierea.

E vremea nunților

Marușca pășește sănătos
pe sumanul stăpânului
Are două mustăți de lapte,
Doi ochi de smoală
Și o blană de tigroaică.

A înfiat un cățel,
Care sughe lapte de mătă,
Primește alături de om,
Și are sânge de șarpe.

E vremea nunților,
Motanul în călduri miorlăie,
Țopăie, zgârâie,
Întru ademenirea iubitei prăzi.

Victor Stir

"Via Dolorosa" și Melania Cuc

Cunoscută pentru puterea de concentrare pe perioade de creație scurte, Melania Cuc publică proză, poezie, tablete, recenzii, cu ritmicitatea profesionistei care este, fără să aibă vreo rețineră față de vreunul dintre domeniile amintite. Citind un text al scriitoarei, lectorul intră în ritmul insurgent care mobilizează, antrenează, dând viață în jur, organizând în mod specific universul din jurul poemului, povestirii etc.

"Via Dolorosa", recentul volum apărut la Editura "Nico" din Târgu-Mureș, pare venit dintr-o răsuflare, într-atât e de unitar stilistic și ca manieră de transpunere a stării de grație în forma scrisă.

Diversitatea temelor abordează convoacă o plajă largă de trăiri ca într-un atlas al stărilor personale naturale sau a celor pe care autoarea le inventează cu o aplicație care a scăpat multora până la volumul prezent, care o reprezintă plenar.

Aproape fiecare poezie are un nucleu generativ epic care devine "centrul de coagulare" al textului și deopotrivă "osatura" construcției poetice.

Ajunsă la cel mai înalt punct al purei perioadei sale de creație, autoarea a dat o carte având cea mai importantă coordonată: ineditul, faptul de a fi cu totul proaspătă, fără locuri comune, fără gânduri și structuri previzibile.

Materia textuală se desfășoară în poem, a poemelor în carte, cu o continuitate și dinamicitate amintind de dicteu, de scrierea sub o inspirație atât de prodigioasă, încât poemul pare transmis autoarei de o voce care poate fi a daimonului sau a îngerului. Fiecare poem povestind ceva aduce în text condiția umană, astfel că la nivelul întregii cărți sunt colectate stările umanului cu relevanță pentru existența adesea nostalgică, insistând asupra tristeții cu sugestii metafizice. "Via Dolorosa" spune: *"Despre cum / A înflorit bumbacul / Cântă trubadurii ferecați în cușca bestiei / Cu sângele-n spumă. Arena de luptă este tixită cu mame și / Cu prunci înfășați în flori de hârtie. / Poporul invocă din rărunchi și din buze / Dreptul la fericire. / Mai departe-i Păcatul."* Poemele au deopotrivă un inedit, cum de pildă, "Îngerii îmi vând șofran", și un firesc ("Bine ai venit, surioară!"), poezia nefiind căutată în formulări cu "ștaif", prăfuite, ci adesea în cotidian, în firesc. Melania Cuc caută poezia tocmai în viață și de aici sporul de credibilitate pe care textul îl dobândește.

Această carte, cea mai bună a Melaniei Cuc, demonstrează capacitatea autoarei de a se reinventa ca scriitoare, venind înaintea cititorilor cu o formă total nouă față de cele din cărțile anterioare, puterea de a se schimba de la o carte la alta fiind tocmai marea virtute a adevăratului scriitor.

Cristian PAVEL

pilot

la un moment dat
chiar și puterile tale slăbesc
și ești un planor și-mi cazii
la picioare și mă rogi
să te-ajut
să decolezi din nou
să revii la altitudinea
de croazieră

dar eu sunt deja un
plafon dens de nori
o zonă de turbulențe
o masă amestecată
de singurătate și străinătate

eu știu acum doar
să scutur cabina să
cânt piloților în căști
ca un turn de control senil
să zgâlțâi fuselajul
să mă răzvrătesc, să spun
povești cu cloroform
stewardeselor

eu mă vâr în șampanii
în catering în jurnalul de zbor în
mesgeria scrisă gsm
citică la sosire

tu intri arar în vrie în picaj
dar eu te redresez în ceață
te sărut pe gât și gâtul tău
se face pasăre concorde

motoarele tale din carne
turează periculos

fără tren fără trenă aterizezi
ca o mireasă
într-o nuntă cu aplauze.

pe masa ta

ca să ajung la tine glorios
fac diving rafting snorkeling
bungee jumping și alte fițe

un sac de trofee răstorn pe masa ta
un cufăr din mine cu pietre
în carate pestrițe

(continuare în pag. 13)

în fine

te-ai ferit totdeauna să-mi spui
să mă faci să-nțeleg
cum te-ai pârjolit
cum ți-ai otrăvit fântânile
cât de lungă a fost
căderea din raiul tău

cum te-ai refăcut cum
te-ai întors cu cheia
cum de mergi așa bine
pe picioare de rezervă

n-am știut niciodată
proporțiile exploziilor tale controlate
cum ai reușit să pui peste ele
un clopot de plumb
ca peste cernobâl

cum ai plâns ușuită
din existența ta
cum te-ai făcut apoi înțeleaptă
cum te-ai făcut frumoasă la loc
cum te-ai gătit în
azbest și diamant

dar uite, știu și eu
cum se face pipiul negru
cum e să te smulgi din conexiune
cum e fără asfalt pân' acasă
ce înseamnă să nu mai fii
de folosință îndelungată

stau și mă-ntreb
ce aeroporturi să închid
ce figuranți
să mai trimit acasă
ce steaguri de luptă să mai
înghesui în geamantan
cum să gestionez o înfrângere
un alzheimer nemărturisit

în fine, acum
mă pun iarăși
cu burta pe carte
pe toate le reînvăț:
mersul în pustiu pantomima
traiul cu randament superior
condescendența

uite, spune cineva:
o șuviță de sânge ți se prelinge pe bot!
nci pomeneală, zic iute
tocmai ce mâncam vișine.

în adânc

gata m-am dus
m-am scufundat
m-am ascuns
în groapa marianelor
în lacul baikal
în centrul pământului

jelesc cum știu eu
după tine - o minune de fată

plânsul meu anaerob să știi
ridică nivelul mării
și-i face apa
tot mai sărată

ochiul

ochiul meu dilatat, chiomb
te vede altfel mereu
te iubește și-atunci, la control,
torpilat de-atropină

chiar când orbecăi
când nu-mi mai răspunzi
când eu știu prea bine
că tu n-ai
chiar n-ai
nicio vină

pe stadion

când ajung în dreptul tău
se rostogolește din mine o minge
cu care tu te joci
o frământă o dai de perete
și-apoi te duci la duș obosită

și-apoi umfli mingea iar
o tai o semnezi o blestemi o
aduci jerpelită la tine în pat
să bată stadionul singurățăii

o strângi la piept ca pe o
bucată de lună
de care te scapi ușor
când vin zorile

homeless

sunt un fel de homeless
mă-ncălzesc la foc de manuscrise
mănânc din pungi mototolite
din poveștile mele trecute

iau din anii tăi pe furiș și-i dorm
gust din uluc, păcălit,
portocale cu miezul iute

dragostea mea

tu ți-ai imaginat că eu vreau
să te am, să te joc,
să fiu pur și simplu un fante

n-ai simțit cum vine spre tine deloc
cum te pătrunde cum te bronzează
dragostea mea
emisă în cuante

(din volumul "Emoticons")

Gheorghe A. STROIA

Pictorul iranian Iman Maleki

sau

„Fascinația artei - dusă până la perfecțiune”

În rotonda lume contemporană, în perspectiva omului modern, devine, din ce în ce mai mult, stereotip - arta ce repugnă, arta ce înfioară, arta ce mortifică, arta ca refulare a tuturor ororilor umane ce au marcat existența Terrei. O artă decadentă, inferioară oricărei noțiuni de valoare ori de act cultural - în esență tare. Destul de rar, însă, albul imaculat al ghiocelor, deși se confundă cu albul zăpezilor omniprezente, tinde spre lumină, tinde spre căldură, demonstrând cu vivacitate sensul vieții. Și mai rar, peste câmpiile înnegurate ale minții umane, într-un zbor primejdios și misterios în același timp, faliile eruptive ale sentimentelor zguduie din temelii firea umană, arătându-și forța și maiestru-zitatea.

Din îngemănările divine de lumină și culoare, dezvăluind lumii întregi o altă fațetă a realității, se nasc picturile lui Iman Maleki. Răscolit de intemperiiile lumii în care s-a născut, dar pe care nu dorește s-o abandoneze, pictorul iranian extrage - din cețuri, din fărâmele rămase în urma unor deflagrații, din firele nevăzute ale intrigilor ori răutăților lumii înconjurătoare - esențe, așternându-le pe pânză precum psalmii

închinați divinității: liniștea, calmul, abstenența, tăcuta inspirație, zborul, speranța, visul, credința și - de ce nu - încrederea în puterea omului de a-și resuscita ființa amorțită de incontroleabilele fibrilații existențiale.

Deși o prezență silențioasă pe scena picturii universale - așa cum îi stă bine unui geniu, a cărei principală calitate trebuie să fie modestia - Iman Maleki recunoaște că : „...mă regăsesc în tot ceea ce fac, fiecare centimetru de pânză reprezintă o întregă lume, pentru mine. Sunt unul dintre fiii unui minunat și viteaz popor. Sunt persan și văd, în fiecare zi: lacrimi amare, suferințe, orori, mânie, întuneric. Mă tem cel mai tare de întuneric. Cred că mi-e teamă doar de întunericul din sufletele oamenilor. De aceea, poate, pânzele mele „vorbesc” - mai ales - despre SPERANȚĂ”.

Pornind de la cuvintele de o simplitate cuceritoare dar, evident-altruiste, putem spune că pictorul iranian redă, prin pânzele sale, eternul protest al artei, specific epocii în care trăiește artistul, un protest la: decadentă, război, suferințele oamenilor, neliniștea și nesiguranța din ochii copiilor, durerile nesfârșite ale mamelor sau la orice altă durere provocată de abuzuri și/sau violență. Folosind tehnici de lucru diferite, Iman Maleki se dovedește a fi un magician al culorilor, un maestru al luminii, redând cu foarte multă versatilitate și pricepere caracteristicile luminii, atent studiată și redată printr-o artă desăvârșită. O frumusețe similară a **luminii/evadare**, manifestată în opera pictorului iranian, mai poate fi întâlnită și în opera celui mai bine vândut artist american în viață - **Thomas Kinkade** - pictorul **luminii/poveste**.

Pictura lui Iman Maleki reușește să facă lumină chiar și între pereții unei temnițe întunecoase. Iată, de exemplu, pânza sugestiv intitulată **The window** (Fereastra), care prezintă un contrast absolut între întunericul dinlăuntru și lumina din afară. Un contrast izbitor și mortificator, care sugerează (pânza obligând la o perspectivă dintre interior spre exterior): starea de evadare, eliberarea de întuneric, teamă, angoasă, suferință, spre o lume care poate găsi și accepta lumina ca pe

(continuare în pag. 15)

un bun propriu și necesar. Cu siguranță, este vorba despre singura geană de lumină a unei închisori, prin care se poate observa o locuință așezată la poalele unui masiv muntos, ce sugerează iminenta dorință de echilibru, pace, liniște, ca o confirmare a apartenenței la o familie.

Lumina, în opera pictorului iranian, capătă o importanță deosebită, regăsindu-se ca trăsătură esențială a unora dintre pânzele sale. Fie că este vorba despre intrarea unei locuințe, sau de umbra dedublată a amurgului, de lumina care însoțește portretele sale feminine sau cea care conturează portretele masculine, lumina sa este unică: prin cromatică, prin realism, prin volatilitate, prin forța expresiei. Caracteristici evidente unor lucrări, precum: **A sad Mom**, **A Tar Player** (tar - instrument muzical tradițional, o lăută cu gât lung – specific Iranului, Țărilor Caucaziene și Asiei centrale), **A custodian's house**, **All alone** sau **Portrait of a man**.

Multe dintre pânzele lui Iman Maleki reconstruiesc portrete de femei, bărbați sau de copii, în diverse scene ori situații existențiale, pictorul dovedindu-și, astfel, elogiul pentru frumusețea umană – în general, ca mesaj „militant” de „remodelare” a arhitecturii umane interioare, de renaștere spirituală, pentru crearea unei lumi mai sigure și mai bune. Regăsim în opera lui Maleki, realistă, prin excelență, omul. Fie citind (**Omens of Hafez**, **Sisters and book**), studiind (**Studying**), scriind (**Sunlight**) sau rememorând amintiri scoase dintr-un vechi album (**Old album**). Redate în luminile calde ale amurgului, portretele sale surprind liniștea dată de cufundarea în lectură, aflarea unui univers propriu, o imaginată lume a viselor împlini-

te. Potretele de copii (fie ei asiatici sau europoizi) sunt de o rară frumusețe și expresivitate, incumbând sentimente diverse, cu mesaje clare : dorința de lumină și de liniște (**Wish**), relaxare și respiro după furtunile emoționale (**End of examination**) sau de maturitate și implicare (**Fishmonger**).

Rafinamentul detaliilor este extraordinar. Fiecare pânză este – de fapt - o fotografie, o reconstruire a realității până în cele mai intime amănunte (**A girl by window**). Panorama construită de pictor este foarte largă, oferind o claritate stratificată până spre fundalul pânzei, probând abilitatea maestrului de a îmbina desăvârșit planurile și culorile (**Dizziness**, **Memory of that house**).

Parfumul inspirat al operelor lui Maleki este unul oriental. În acest sens, stilizat, discret și elegant, el așază în peisajele ori alături portretelor sale, elemente ale tradiției și culturii persane: covorul cu motive tradiționale, voalul cu ciucuri, turbanul, tar-ul, satul-stup, coloanele cu arabescuri. Culorile favorite ale pictorului sunt galbenul, ocrul, albastrul, purpura, și verdele. Culori pe care le adună într-un melanj realist unic, pentru ca apoi să le covertească în ansambluri picturale de o frumusețe incredibilă. În pânzele pictorului iranian, nu se regăsește nimic din cea ce repugnă sufletului uman. Aratând – în speță - o tristețe profundă, personajele sale sunt pictate cu o extraordinară decență și o fabuloasă eleganță. Practic, prin opera sa, se reconfirmă valențele pe deplin cunoscute ale mesajului artistic, în general: pozitivism, încredere, optimism, frumusețe.

Se poate concluziona - fără nici un motiv de dubiu - că pictorul iranian dovedește, prin stil, rafina-

(continuare în pag. 16)

ment, precizia cromatică, finețea incredibilă a detaliilor: **GENIALITATE**. Dar, nu mai puțină genialitate și nici mai puțină valoare decât precursorii săi, aparținând realismului francez: Gustave Courbet (1819-1877), Honoré Daumier (1808-1879, cunoscut pentru litografiile ce reflectă scene de pe străzile pariziene) și Jean François Millet (1814-1875). Cu siguranță, timpul va confirma și reconfirma acest lucru, deja unanim împărțit de o mare parte a criticii de artă contemporane. Prin efort, studiu, concentrare și o deosebită grijă pentru detalii, Iman Maleki este, deja, unul dintre cei mai valoroși pictori ai vremurilor noastre. Mesajul său limpede exprimat – un apel făcut pentru renașterea spirituală a umanității - va face ca, prin fiecare pânză, să strălucească flacăra speranței, a încrederii și credinței într-o lume mai bună.

Dacă ar fi să reamintim câteva repere din biografia pictorului irakian, atunci ar trebui să spunem că, la cinsprezece ani, a început să învețe pictura cu primul și singurul său profesor, pictorul Morteza Katouzian, considerat cel mai mare hiperrealist din Iran. Între timp, Maleki a început să picteze profesional. A urmat apoi cursurile Universității de Arte din Teheran, secția Design Grafic pe care a absolvit-o în anul 1999. **Începând cu anul 1998, Maleki a participat la mai multe expoziții, cele mai importante fiind:** Expoziția Sabz Gallery (1998), Expoziția de pictură realistă iraniană de la Muzeul de Artă Contemporană din Teheran (1999), Expoziția de la Sa'ad Abad Palace (2003). La competiția internațională Art Renewal Center, Maleki a câștigat premiile: "William Bouguereau" și "Chairmanas Choise". **Imam Maleki s-a născut în anul 1976 la Teheran.**

Ionuț IANCU

Anularea libertății în *Biserica neagră*

Romanul *Biserica neagră*, de A. E. Baconsky, aduce în discuție problema atât de controversată a deceniului scurs în timpul comunismului, descriind în mod direct anumite trăiri, reacții, comportamente.

Printr-o multitudine de metafore, autorul transformă creația sa într-o operă de artă, titlul vrând să sugereze locul negru (trist, funebru, încărcat de pesimism) unde se aduce ofrandă Conducătorului.

Întreaga acțiune se petrece în jurul bisericii și mării, locuri ce trimit în mod direct spre libertate și spiritualitate. De data aceasta, biserica devine toposul unde slujbele se oficiau noaptea, trimițând în mod indirect spre o slujbă adusă necuratului, duhurilor aspre și lucrurilor tainice, nepermise. Astfel, rugăciunile au ca preponderență înmormântari, tanathosul fiind motivul ce domină întreg romanul. La un moment dat, personajul principal, progenitura unei importante figuri istorice, este pus responsabil peste morminte, meseria de gropar fiind una de mare cinste în vremea respectivă. Se transmite astfel ideea amorală că cel ce îngropa pe celălalt era pus în fruntea obștei. Totodată, ascultarea de a îmbrăca veșminte bisericesti și a oficia slujbe fără vreo pregătire teoretică sau chemare divină, scoate în evidență că lucrurile divine și-au pierdut complet valoarea fiind călcate în picioare.

Marea, universul ce se face simțit în întreg romanul, toposul ce dă naștere intrigii, își pierde complet rostul de a fi. Ea este îngrădită, ziduri înalte fac imposibilă evadarea pe mare, farul devine locul de unde paznicii urmăreau orice urmă de mișcare, astfel încât marea apare ca o tentație a libertății, ca un paradis spre care omul tinde, dar nu poate nicidecum să îl cuprindă.

Aceste îngrădiri construite sunt urmate de altele mult mai numeroase, ce sunt gândite cu o atât de mare exactitate, încât pătrund până în intimitatea sufletelor. Oamenii devin cerșetori, violează intimitatea cetățenilor, sunt atât de ascultători încât parcă sunt transformați în mașini. Unelte folosite la muncă, cerșetorii pot reprezenta tăierea oricărui avânt de a lupta, de a munci, de a te zbate pentru o viață mai bună. Banul devine principalul mijloc de comunicare, iar manipularea atât de evidentă, încât indivizii aud aceeași predică la nesfârșit, spre acțiunea conform sistemului în care trăiesc.

Violența verbală este urmată de cea comportamentală, misterul romanului aducând ceva din universul preferat de Dan Brown în desfășurarea epică.

Într-o astfel de lume, valorile își pierd complet orice reper, mai marele judecătorilor devenind portar ascuns printre haine, ceea ce trimite nu doar la coborâre, ci la o lipsă de atitudine fermă. Astfel,

(continuare în pag. 32)

Iulia Ruxandra CEVEI

Aer cu mireasma adolescenței...

Sufletul meu s-a deschis ca o floare
polenizată ușor
de un fluture viu colorat,
în alb, roz și albastru.
Culorile inimii mele.

Sufletul meu s-a deschis ca și cerul,
iar vântul bate puternic
și îmi răcorește clipa
dogorită de razele soarelui.
Lumina inimii mele.

Sufletul meu s-a deschis
cum s-au deschis aripile fluturilor
și și-au ales calea lor
și zboară
luminos
spre cer.
Aer cu mireasmă de roze.

Dezvăluiri sub clar de lună

Știu, trebuie să recunosc,
m-am schimbat,
am uitat să cânt,
să râd,
să zâmbesc.

Stiu, am uitat
acea mireasmă caldă
de trandafir sălbatic
atârnând copilăros la fereastra ta
îmbrățișarea caldă
a roșului turbat
din apusul de soare
sunetului clopoțelului
mov și umed
din toiu primăverii

Recunosc!
mi-am lăsat de prea multe ori părul
într-o rază de speranță
căreia i-am promis
iubire veșnică
pe care am așteptat-o
și nu am primit-o

Știu, trebuie să recunosc,
am uitat
cum să mai iubesc!

Mai spune-mi

Spune-mi că mă iubești,
Hai! Spune-mi
Zi că îți e dor de mine,
Că ai nevoie de mine
ca de aer

Spune-mi
"Draga mea, fără tine
inima
ar înceta să mai bată,

sufletu-mi
ar muri,
iar mintea
ar lua-o razna"

Zi-mi
că eu sunt raza ta de soare,
că sunt pansamentul pus la timp pe rană,
că sunt acea vorbă atât de dulce
sau...
spiritul dezinfectant,
atât de necesar,
atât de dureros!

Adu-ți aminte și nu uita

Trecutul se-ntoarce ca un viitor
Și viitorul va fi la un moment dat un trecut
Pentru că ziua de mâine este azi și ce a fost
azi este ieri
Și ieri am văzut, acum îmi place si mâine
iubesc.
Îți aduci aminte cum era...?

Când soarele îți zâmbea țir, sufletului,
Iar inima zbura o dată cu fluturi
Colorați în mii de culori visătoare.
Iar ea, inima, se lăsa condusă de vraja lor,
Îți aduci aminte când...?

Când erai doar un copil
Și erai pictat în șapte culori,
Culorile curcubeului.
Iar fiecare culoare era a ta,
A spiritului tău vesel.
Și îți mai aduci aminte cum...?

Cum inima îți cânta melodii,
Care te lăsa să plutești,
În valurile vieții,
Valuri străvezii de cașmir pufoase ca iubirea.
Adu-ți aminte că....

Că așa sunt și eu, iubirea
Alerg în inimă și te deschid
Cum își deschid aripile fluturii,
Fluturii inimii tale.
Și nu uita cum...

cum alergam printr-o ploaie de culori
Și ud te strângeam în brațe
Pentru că eram doar noi doi
Eu, iubirea, tu, sufletul
Și nu uita că....

Că tu ești întruchiparea ideală a perfecțiunii
Și doar tu poți să faci lumea să zâmbească
Pentru că ești calea mea de acces
Iar eu sunt întruchiparea ideala a bucuriei
Și nu uita că...

Că prin mine, iubirea, toți își aduc aminte,
Iar prin tine, sufletul, nimeni nu uită.

Tănase Carașca**Tasta Enter**

Trăim într-o lume nebună
sau poate eu...
Privesc
tasta *Enter*
cea care comandă
ceea ce gândesc
prin păienjenișul megaelectronic
imagini, înscrisuri, mișcări haotice
sau ordonate
și dacă dau
click pe ceea ce declanșează
acest sistem informatic,
totul se transformă
într-o realitate
iluzorie, ipotetică, virtuală
care mă afundă
într-o lume ce am visat-o
cândva,
cu multe semne de întrebare.
Noi,
cei ce am trecut
prin ciurul florilor de mușețel
și am pășit în
materialismul
figurilor de ceară,
suntem
tasta *Enter*.
Firul de bumbac
din creștetul
figurilor de ceară
va picura
pe mozaicul timpului
țesătura măiastră
ce va deveni
a opta minune a lumii,
numită simplu
tasta *Enter*,
ce va domina pământul ca un mare
Stăpân al inelelor

Negociere

Eu,
promit pielea ursului
din pădure
curată, parfumată, strălucitoare
pe pragul tău din lut
bătucit de
alunelu, aluion, aluvasile
și restul satului
ca să-ți arăt cât de
bine o să-ți fie
când soarele
va fi în umbră.

Tu,
mă privești cu interes
dar simți sub picioare
praful lutului rece
presat de talpa crăpată

În călcâiul plat,
te uiți la mine timp
și începi să
speri.

Tu,
care mă ascuți
parcă simți mirosul
de urs brun
și te vezi călcând
pe strălucitorul moale
ca mohairul chinezesc
cu o senzație de căldură
solară dar
rece.

Tu,
știi că ursu-i în pădure
dar începi să visezi
frumos
și te angajezi
cu fruntea-n pământ.

Eu,
am semnat un contract
cu un program fixat
în Triunghiul Bermudelor
Tu,
ai semnat o sentință.

Odă mării

Ești îngerul meu păzitor
Și de speranțe ziditor,
Ești floarea dragă ce mă-mbie
S-ating inflorescența-i vie

Tu ești iubirea-nsoțitoare
De lună plină sau de soare,
Tu ești secretul meu divin
Ce îmi strecori gândul senin.

Tu ești incandescența vie
Și flacăra mereu zglobeie
Ce seamănă într-una dor
Și-așteaptă doar culegător.

O, Mare fii și-a mea un pic
Și scoate-mi dorul din nimic,
Din apa-ți vie de cleștar
Cu dulce gust sărat-amar.

Prin timp

Mi-e dor de clipa ce-a rămas în urmă
Ducând cu ea o parte din vecie,
Mi-e dor de clipa care va să vie,
S-aline dorul ce ființa-mi scurmă.

Ne-amestecăm cu clipa care-n timp
Se-ascunde după paravanul erei
Sorbind nucleul aromat al Terrei
Odată cu eroii din Olimp.

O clipă poate-aduce mult noroc
Când vine-n diminețile senine,
Când raza soarelui îți face bine
Și când scadența este la soroc.

Abia acum văd clipa care vine,
De ieri și până azi am învățat
În fața clipei să nu stau plecat
Și nici s-aștept să vină ea la mine.

Facerea

E miezul nopții...
Miezul nopții
este numai al meu,
pentru că
s-a oprit lângă mine,
în grădina mea
și m-a întrebat
dacă îl vreau
și i-am spus,
Da.
Apoi am plâns,
iar lacrimile mele
au închis pleoapele stelelor.
Și s-a făcut
Lumină.

Personificare

Ești limpede ca Izvorul Mureșului
În căușul său virgin.
Ești curățenia Crișului Negru
În Munții Pădurea Craiului.
Ești zglobie ca Oltul,
de la început,
până la vărsare.
Ești turbure ca apele
ce taie Bărăganul
și se prăvălesc
în Dunărea ce ajunge la noi
Tăvălug
și se varsă prin trei guri
că una era prea puțin.

Nu-i așa că tu întruchipezi
Marea?

Reciclare

Credeam că nu o sa
mai vină
să perforeze cotidianul
ziua aceea care
separă utilul de inutil
aducându-ne aminte
de realitatea că
toamna frunzele
se desprind și
una câte una
cad și mor legănat
până acolo unde
se trec în eternitate
dând impulsul
viitoarei
deșteptări de primăvară.

Reflecții / Reflexii

Dacă roua dimineții m-ar atinge ca un mir
Cu arome dulci culese din boboci de trandafir,
Atunci fruntea mea brăzdată s-ar destinde ca o mare
Ce-oglindește-n ea seninul din străfund privind spre
soare

Dacă valul Mării Negre, de stabilopozi izbit
Și-ar pulveriza culoarea pe părui-mi de ani albit,
Aura de curcubeie încurcată-ntre inele
S-ar preface-n arc cu vârful-n steaua visurilor mele.

Dacă Dunărea străbună ar căra mărgăritare
Aduse din vârful de munte, presărate-n fund de mare,
Din oglinda circulară tot împinsă înspre larg
Rază călăuzitoare ar țâșni înspre catarg.

Și din fundul Mării Negre ce ar lumina eterul
Gravitând în sus spre soare, dezlegând invers misterul,
S-ar preface în cascadă revărsată din genuni
O tornadă împletită de tineri și de străbuni.

Din vârful înfipt în cerul străjuit de zări sihastre
Să privesc oglinda vie croind căile albastre,
S-arunc ancora acolo unde scapă din strânsoare
Apa Dunării române revărsându-se în mare.

Și să văd cum încleștarea dintre dulce și sărat
Într-un semicerc ce crește înspre largul înspumat
Ne trimite drept răsplată cântec dac purtat de Istru
Cu arome carpatine, de la Tisa până la Nistru.

Din tripla încrucișare înfrățită-n apa mării
Drumul presărat cu inimi plânse-n geamătul durerii
Steaua larg să lumineze fără paravan sau stor
Ca să pască miorița în Insula Șerpilor.

Pași

Mă mișc în ritmul infernal
Al fracțiunii de secundă
Când acul este magistral
Iar noaptea e tot mai plâpândă.

Străbat distanțe coolosale
Prin noul scos din piatră seacă
Cu ce mi-am meșterit la foale
Din avuția mea săracă.

Apoi mă-ntorc acasă unde
Am stat și-am căutat mereu
Și cu puterea de-a pătrunde
Separ ce-i bun de ce e rău,

Și-n fracțiunea următoare
Trec pragul înspre alte zări
Lumină călăuzitoare
În scufundări și înălțări.

Valeriu VALEGI

Registru liric personal

Într-o dimineață de primăvară a acestui an, cum rătăceam familiar printre tarabele pieții cu aură basarabeană, privirea-mi fu atrasă de chipul trist, dar distins, al unui domn între două vârste ce părea a fi aterizat acolo din altă lume.

...Mi-am adus aminte că am citit, printre rânduri, un interviu al acestuia (așa-mi spunea intuiția) apărut în ziarul local în lunile din urmă, un interviu plin de obidă ce demonstra că autorul are o puternică personalitate, spusele sale fiind perfect încadrabile în profilul unui creator de bună credință.

În scurta convorbire înfiripată în acea dimineață mi s-au reconfirmat destule dintre impresiile despre autor.

Dan Cheșcu debutează în poezie cu volumul **Antidot** (Editura InfoRapArt, Galați, 2009, 80 pag, preț neprecizat) sub auspiciile unui registru liric personal, pe cât de elaborat pe atât de asumat. Lecturile bine asimilate coabitând cu darurile unei experiențe de viață dau măsura unui talent viguros.

Cele 70 de poezii ce alcătuiesc sumarul cărții respiră în perimetrul unei singure pagini, rezultând de aici regula unei rigori impusă de autor.

Cartea nu plictisește ba dimpotrivă, lectura odată începută te ispitește s-o finalizezi.

Versurile din debutul cărții („fii sincer cu tine însuși” - pag.12; „cuvântul este haina de sărbătoare a poetului” - pag.13; „ca să vorbesc, / voi prinde păsări călătoare” - pag.14), versuri reluate în multiple variante în paginile din cuprinsul cărții (pag.46, 56, 61), constituie adevărate ars poetica scrise pe cord deschis.

Autorul ni se revelează ca un elegiac bine temperat, ritmurile de cantilenă fiindu-i cele mai apropiate: „din somnul invadat de teamă, /sărăcie, prostie și șomaj, / se desprind încet și-n silă / oameni fără de țel și țintă; // și trec pe străzi plutind parcă-n acvarii / în zilele ce se-ngână una câte una / exotici pești ce iau lumină drept de-acum somnul înfricoșat!” (orașul); „scumpii mei domni, / dragii mei tovarăși, / eu sunt atât de neoaș, / încât balade cânt... și-s singure!” (Intermezzo I).

Nu-și trădează (memoria culturală este doar fundalul propriilor trăiri, nu-i așa?) maeștrii tutelari (Esenin, Villon, Nichita Stănescu - numiți explicit, ori Minulescu și Topârceanu - cu trimitere indirectă).

În același timp, autorul când exultă, când se bucură liniștit de compania unor prezențe cotidiene dragi de genul lui Dimitrie Lupu („cred că ești singurul care merită să-i spun „bătrînule!” / așa cum spun frumoasei mele, „iubito!” - cântec de provincie), Virgil Costiuc („când vor zări acele stranii piramide / se vor gândi la „mărețul faraon” / dar, vai, greșesc: e doar Virgil / care-și ascunde trainic lacrimile de om!” - stranii piramide) și Petruș Dăscălescu.

Antidot este cartea de poezie, cartea de căpătâi a lui Dan Cheșcu, pe care n-am ezitat s-o recuperez într-o dimineață sălcie de primăvară a acestui an, de pe taraba unei pieți mărginașe, cu intenția clară de a mă dezintoxica printr-o cură de poezie.

Poezia unui prieten

O prietenie crește și devine mai puternică și prin precaritatea/puținătatea contactelor directe.

Mărturisesc că pe Vasilian Doboș, poet, pictor și om cu o temerară cultură, nu am avut prilejul să-l contactez direct de prea multe ori ca și în cazul altor doi-trei amici ce fac parte din cercul restrâns al oamenilor rari (dragi sufletului meu!), dar de fiecare dată întâlnirile cu el în prisaca moldavului lași mi-au revigorat ființa, chiar și-n absența unor convorbiri de cotitură (tăcerile repetate în doi având tâlcul lor...).

Știu că își ordonează și cadențează cu o veritabilă conștiință artistică expozițiile de pictură, conduce de câțiva ani buni cu sârg și bucurie nedisimulată, dublată de un înalt profesionalism, propria editură și, nu în ultimul rând, că își arhivează cu har conștientizat poezia în cărți, puține la număr, adesea trecute cu vederea de critică.

În **Despățirea de Tom și Jerry** (Editura Opera Magna, Iași - 2009, 61 pagini, preț neprecizat) **Vasilian Doboș** se dovedește a fi un poet circumscris unui vizionarism înfloritor, arar sedus de gravitați ingenuie, în întregalitatea sa cu obsesia poeziei în suflet. Impresionează o cadență a retoricii pusă în scenă după un scenariu incantatoriu (vezi epopeea lui Daniil Harms în dialog cu trista lady Off, admirând privighetoarea din hotelul „Existențial” și de pe terasa „Cimitirul elefanților” ori meditând „parodic” asupra poeziilor „panglicari” Ancelin Roseti și Marian Constandache). Daniil Harms vine dintr-un spațiu contaminat de îndoielile și certitudinile poetului și survolează un areal populat de „Pasărea Închisă, Pasărea Deschisă”, „Îngerul Hieroglifă” (pag.19) ori „Privighetoarea zidită de gânduri” (pag.25). La tot pasul te izbește o stranietate, în fond starea naturală a trăirilor autorului, dificil de descifrat chiar și de cunoscători....

În fond, centrul atomic al acțiunii lirice este Terasa „Cimitirul elefanților”, locul unde se perindă, rând pe rând, personaje venerabile, unele deja intrate în istorie, precum: Daniel Corbu, Hristea, Emil lordache („un fel de Hristos prăbușit”) („purtând în spate câte un Nor”), Vasca Dascălu („lectorul bucuriilor și tristeților”), Gustavo Loria, Dorin Spineanu, Nichita Danilov și Lucian Vasiliu („Zdrențuiți de literatură, sobri și antisatirici”). Toate aceste personaje se însoțesc sau jonglează cu norii! Această stare de înourare/ințețoșare este definitorie pentru întemeierea poetului.

Actul scrierii este trăit ca o purificare, Cezar Ivănescu, un maestru asumat, luminându-i aventura poetică: „Câtă Dragoste, Cezar Ivănescu! / Și fiindcă este atîta dragoste, Cezar Ivănescu, / nu te aflu. / Vai, vai, Cezar Ivănescu..., / dă-mi Inima Domnului, mie / să pot conviețui cu Domnul / în urmăre! / Cîta fericire, Cezar Ivănescu! / Și fiindcă este atîta fericire, / dă-mi Bunătatea Domnului, mie, / Cezar Ivănescu!” (pag.45).

Despățirea de Tom și Jerry este o carte gândită și construită de Vasiliu Doboș - precum o bisericuță din Maramureș.

(continuare în pag. 25)

Olimpiu Vladimirov**Grabă**

Sleit de puteri,
îmi biciuiesc grăbit gândurile,
să închei odată
confruntările nesfârșite
cu mine însumi!

Disputa care urmează
nu-mi dă nicio emoție
veșnicia e sora mea.

Înțelepciune

Nașteri oarbe
lângă adevăruri nebănuite:
Să primești pomană.
de la cei pe care îi urăști;

Firimitură de înțelepciune
dintr-un munte.

Crochiu

Verdele bălții încă mustește
între zdrențe de argint picurat;
În vintirele rupte adâncul dospește
palidul rai răsturnat.

Povară de timp. De val tremurat.
Vâsle-n odihnă. Liniști se-nclină.
Vodca îngână iubiri. Pe-nserat
luna înalț-o lacrimă lină.

Corabie

Silueta scoicii trece sub lună
înălțând pânze din fir de păianjen,
o corabie crescută cu teamă
peste lacomele guri în furtună

Câte catarge își leagă fruntea
lângă luceferi, prin porturi umile?
Nu mă întreabă nici cerul, nici marea,
când părul tău leagă prova cu țărnelul.

Nostalgie

Vă strângeți așa sus, așa departe,
chipuri de sfinți de-un omenesc aparte,
doar Raiul vă mai ține încă parte
la câte se mai pot, prin rugi, împarte.

Plecați cu-atâtea semne de-ntrebare
lăsând câte-o icoană la răspântii,
să nu v-ajungă clipa care doare,
să vă prelingeți, alb ecou pe pârtii

Poate-ați găsit înalta armonie
în curcubeul cel din Paradis;
Povara lumii crește târzie
pe umeri de îngeri – și cerul e vis.

Sentimentală

Piciorul meu de lemn înmugurește;
nu știe că viața-i o povară,
îi place, totuși, omenește
să-i spun că e un ram, seară de seară

Așteaptă doar în vis o primăvară
seve din adâncuri să le soarbă,
clipele ce vin să nu mai doară
lângă privirea care trece oarbă

Mă duce și m-aduce cu-umilință
și-mi cere să mă sprijin în condei;
Căci are, dumnealui, veche credință,
e-un lemn de rezonanță. Ce mai vrei?

Mărturisiri

Mă lovesc de privirile tale,
ninsori nevăzute și orbitoare;
Zâmbete reci se surpă în cale
capcane ascunse, amețitoare.

Doar ochii ți-i ferești. Sunt puri și dor
sub lumini strânse din golfuri astrale;
lerni răvășite la margini de frig
aprind colinde în nopți ireale

Mărturisiri amare nu au loc...
Vorbele mari au rămas doar poveste;
Cine imploră oare un noroc
care-a trecut printre noi ca și-o veste?

Sărbătorit

Durerile mă caută mereu...
E-un dat al zeilor, din răni târzii;
Lumini și umbre își împart cu greu
uimirele-adunate-n poezii.

Ce treieră nisipu-n vânt pustiu
sunt dimineți și seri. Nu pot să tac,
am trupul sângerat de când mă știu,
închis în vise și-n rostiri sărac.

Sărbătorit mă vreau, măcar un an,
cu nebunia vinurilor negre;
Aripile nu-s desfăcute-n van, -
taie zboruri înalte și integre.

Mă îmbată piatra

Rup stâncile din munte ca un râu
cioplindu-le doar alte fețe reci,
să te grăbești mereu să le petreci
sub visele ce nu-ți pun nici un frâu.

Uimite de răsfăț urcă-n statui
spre înaltul unei catedrale;
Câteodată ți se-aștern în cale
piciorul cu încredere să-l pui

Mă-îmbată piatra și îi sorb tăria
ce crește-n calendare veșnicia!

Constantin VIZONIE**Un personaj pitoresc***(fragmente de roman)*

Printre alții, inevitabil, l-am cunoscut pe Petrică, un bărbat trecut de prima tinerețe, care lucra la fermă și se ocupa cu transportul hranei soldaților. Petrică era un om vânjos, cu fața arsă de soare, cu început pronunțat de chelie; purta și el o mustață deasă, în formă de furculiță. Ochii săi negri trădau un suflet bun. Mă ducea zilnic, pe mine sau pe Nicu, prin toate hârtoapele, văile și dealurile domeniului, pe care ajunseserăm, după scurt timp, să le învățăm pe de rost. Cea mai mare bucurie a mea era să mănânc cei doi căluți dolofani, pe care îi înhăma zilnic la căruță, un armăsar și o iapă. Armăsarul bălan era foarte puternic, dar cam puturos și trebuia "atins" uneori. În schimb, iapa sură era foarte harnică. Petrică nu-mi dădea hăturile decât la întoarcere, când bidoanele erau goale. Cu veselia lui reușea să mă molipsească și pe mine. Se simțea în largul lui, mai ales când mâna caii. Îi surprindeam pentru o clipă o urmă de fericire pe chip, când îl vedeam cu cât nesaț trage aer în piept, privind peisajul din jur. Lubea natura. Se simțea liber și, în același timp, legat de acele locuri. Pasiunea lui cea mai mare erau femeile. Nu pierdea nicio ocazie să facă glume pe seama lor, mai ales pe seama celor de la fermă. Cred că era cam disperat... Veselia și pofta lui de viață ne ținea moralul ridicat. Cheful lui de vorbă te făcea să uiți cum trece timpul. Îi plăcea să povestească de toate, din câte făcuse el prin armată. Se credea un erou. Câteodată îl mai simțeam afumat. Când îl întrebam, îmi răspundea scurt: Ce să-i faci, femeile!

Atunci când Petrică era ocupat, mergeam să le servesc masa colegilor mei cu unul dintre tractoarele care transportau lădițele cu marfă. Cred că cea mai mare binefacere din toată armata au fost aceste două luni din toamna lui '88. Poseștiul va rămâne pe timp nelimitat "in my heart". "These lovely places", pline de pomi fructiferi, ne-au încântat în primul rând papilele gustative și apoi stomacurile. Toată ziua stăteau băieții cocoțați în copaci, culegând de zor prune și mere de-o aromă îmbietoare. Locurile erau atât de pitorești, că meritau toată lauda. Farmecul și misterul ținutului erau sporite de urșii care mișunau în voie, mai ales noaptea. Aș fi vrut totuși să nu dau nas în nas cu vreunul, chiar și în plină zi. Unii speculau, spunând că au găsit balebă de urs în fața dormitorului. Bănuiam că erau doar zvonuri, stâmba, ca nu cumva să plece vreunul noaptea cine știe pe unde. Cred că inginerul, dar mai ales ofițerii care erau cu noi, s-au îmbogățit de pe urma noastră. Norma de pe două zile, trebuia s-o facem într-o zi: o sută de lădițe. Băieții cădeau ruși de oboseală, după masa de seară. De multe ori soldații nu reușeau să facă norma, iar pentru asta erau duși în pas alergător, cu târășuri și culcături până la dormitor. Eu, cel puțin, m-am luptat în aceste două luni și jumătate cu cratițele la bucătărie, sau cu spartul lemnelor. Plitele electrice nu făceau față volumului mare de găteți. Uneori se oprea curentul. Mă luptasem cu căratul apei și al hranei, dar mai ales cu soldații înfometați, cărora trebuia să le împart în așa fel porțiile, încât să le ajungă. Ca să mă asigur că n-am probleme, luam întotdeauna bidoanele pline. La câmp se mânca din marmite.

Studenta de la engleză

Mi-aduc aminte cu tristețe, când au venit cei de la Securitate. Au coborât din două Dacii negre, cu număr scurt de capitală. Știam că vin, pentru că primisem un telefon cu puțin timp înainte. Au încercat să pătrundă în perimetru, neînsoțiți de comandantul gărzii. Mă aflam la primul post, la intrarea în perimetru. Când au pus mâna pe poartă ca s-o deschidă, am strigat puternic:

- Stai! Înapoi! Am luat poziție de avertisment, cu arma în mână, ținută oblic.

- Ia uite, domnule! Sunt instruiți totuși... Nici măcar nu ești bărbierit, soldatul!

Dar cine-l băga în seamă? Așa era. Una din marile mele probleme din armată, era să mă bărbieresc. Aveam lame proaste și, în plus, mă bărbieream mai întâi în răspăr, adică de jos în sus, ceea ce mi-a provocat mari probleme. Țin minte că, odată, ofițerul de serviciu de la poarta unității m-a întors din drum, când plecam acasă, spunându-mi că sunt nebarbierit. Îmi făcusem obiceiul să mă bărbieresc la două zile. După un timp, am schimbat tehnica și m-am bărbierit normal... Asta nu m-a împiedicat să-mi fie rușine să-l mai somez o dată, când au mai încercat să pătrundă:

- Stai! Stai că trag! Înapoi! N-aveți voie!

Și i-am amenințat cu arma, prefăcându-mă că bag cartuș pe țevă.

- Stai, măi, nebunule, că plecăm! Ne mai vedem noi!

Le făcusem impresie "bună". Mai târziu, s-au întors însoțiți de șeful gărzii. Îi uram, pentru că știam că ne vor schimba curând. Dar n-aveam ce face.

Toate astea se întâmplaseră din cauza unei "amărâte" de fete... Într-o seară, a fost prinsă în apropierea perimetrului și adusă la corpul de gardă. De serviciu era sergentul major N, care a și luat-o în primire la interogatoriu. Era beată, probabil că o îmbătase cineva. Umblau vorbe că ar fi fost și violată de un tip care era căsătorit și, pare-mi-se, avea și doi copii. Toate astea, poate că nu s-ar fi aflat mai departe pentru că, "gagica" părea fugită de acasă. A doua zi dimineață o văzusem și eu. Părea mahmură. Nu cred că ar fi urmat să spună ceva părinților ei... dar al nostru căpitan, când a venit a doua zi să preia schimbul și a aflat povestea "și-a băgat coada" și a întors-o din drumul spre gară.

Tipa spunea că era din București. Arăta destul de bine. Părinții ei nici nu știau că fugise de acasă. Să fi fost domnișoară? Totuși, individul a fost suspectă. Ce căuta ea la acea oră din noapte, în zona perimetrului nostru? Spusese că s-a rătăcit pe drum, că a luat-o prin pădure, în timp ce căuta adresa unei prietene... greu de crezut, fiindcă locul era izolat. După ce a fost legitimată, am auzit o vorbă, că s-ar fi putut să aibă o legătură cu o ambasadă străină din "capitalism". Am aflat că vorbea limba engleză foarte bine... Dar câți nu vorbeau engleza bine în România? Vrând, nevrând, a spus părinților ce i s-a întâmplat. A venit la față

(continuare în pag. 23)

locului pentru reconstituire, după un timp. Așa s-a iscat scandalul, care a ajuns la urechile comandantului de regiment, și mai departe... ne-au preluat cei de la "secu", la începutul lui mai. Totuși, îmi părea rău de ea. Fără să vreau, m-am gândit la melodia Madonnei, "Like a prayer". Videoclipul făcuse furori pe vremea aceea.

Câte am mai făcut și-n garda asta! La început, ne-am făcut serviciul excepțional, fiind instruiți beton. După ce am învățat "mersul treburilor", ne-am cam făcut de cap. După o lună și ceva, din cauza frigului, ne-am "plictisit".

Ne adunam, cu excepția câtorva camarazi din punctele cheie, la cabina portarului, în schimbul de noapte. Făceam planton cu rândul la ușă, ca să auzim dacă apare cineva în raza primului post. Primul post ne dădea de "șase", somând foarte tare. Așa ne-am petrecut destule nopți. La căldură, jucând cărți, sau spunând bancuri. Ziua ne vedeam de treabă. Dar ulciorul...

Într-o noapte, aproape toți din schimbul meu, au fost prinși la cabina portarului. Ce se întâmplase?

Comandantul gărzii păcălise primul post, sărind prin altă parte gardul de pe perimetru. Aflase el ceva...

Eu am scăpat printr-un noroc chior. Dacă ar mai fi venit la postul meu, cu siguranță m-ar fi găsit dormind. Mai înainte să intru în post fusesem jos, în oraș. Pe acolo am făcut ce am făcut... și am amestecat berea cu puțin coniac. N-am gustat mult, dar m-am întors mai mult alergând, de teamă să nu întârzii în post. Masa am luat-o pe fugă. Când am ajuns la postul meu, n-a trecut mult și a trebuit "să dau la boboci"... Simțeam cum totul se învârte cu mine. După aceea, m-a luat somnul și, abia într-un târziu, m-am trezit ca prin vis, că aud pași. Așa era. Venea colegul meu să-mi spună că i-au prins.

O parte dintre noi, prinși în flagrant, au fost tunși "bec" și consemnați să nu mai plece acasă sau în oraș. Cât am riscat atunci! Nu-mi vine să cred că n-am pățit

nimic.

Odată, unul dintre noi s-a jucat cu arma în post. Se plictisise. Asta a fost noaptea, când schimbul meu se afla la odihnă. A tras câteva focuri aiurea și a dat alarma. Apoi ne-am pus neică pe efort și stres, cu echipa de intervenție. Am alergat de "mi-au ieșit plămâni". Pe moment, cu capul greu de somn, m-am gândit că ne-au atacat spioni, sau echipe speciale ale securității, care voiau să ne încerce vigilența. Câteva schimburi am stat câte doi în post, cu cartușul pe țevă, foarte atenți. Părea că tensiunea nu se mai sfârșeste. Când am aflat toată tărașenia, l-am înjurat pe vinovat împreună cu ceilalți. De aflat nu s-a aflat mai sus.

- Bravo, bă! Am îndurat noi și asta din cauza ta. Dar ai procedat bine. Bravo, oltene! Noroc că ne-am mișcat bine... ne-au lăudat ăștia marii!

A fost ca o alarmă adevărată. Dar dacă deștep-tul ar fi spus că, "i-a venit lui pe chelie" să tragă cu arma, atunci...

- Tata arestu, tata regimentu'... Adio acasă în permisie! Frumos, bă! Bine că nu te-ai împușcat...

Altă dată, un individ care lucra în incinta obiectivului, a încercat să mă mituiască, să-mi dea un pachet de țigări, ca să-l las să sară gardul, motivând că, trebuia să prindă trenul. Pe acolo ar fi fost, chipurile, mai scurt traseul. Ce-i drept, mă rugase cu mai mult timp înainte.

Când a venit să-mi ceară voie, cu o pungă suspectă în mână, i-am spus să se ducă pe unde venise. Nu mă interesa pachetul lui de țigări. A insistat, a încercat să sară gardul, dar când a auzit că dezasigur arma, că bag cartuș pe țevă, s-a potolit.

Noaptea cea mai lungă

Lunga coloană de blindate și motorizate se puse în mișcare. Plecam la drum, luând de braț inocența noastră. Pe poarta unității ieșeau "one by one", atu-urile noastre pentru "petrecerea din noapte", ce avea să vină. Inițial, grupa mea a fost repartizată pe un T.A.B. În ultimul moment, însă, un alt ordin ne-a trimis ca să-i ținem companie unui bătrân "Carpați", plin cu muniție și unelte genistice. Am realizat imediat pierderea suferită. De la adăpost, direct pe bombă!...

Ce să-i facem, ordinul nu se discută, se execută! N-aveam timp de mofturi. Cineva trebuia totuși să urce în acest camion. Și-apoi nu eram singurii. Mai erau mulți în situația noastră. Când cineva pleacă la război, important e să ajungă la "meeting", chiar și călare pe-o mârțoagă!

"Șarpele" nostru se întindea lent peste doi kilometri. Stăteam înghesuți. Abia încăpusem toți douăzeci în camion. Cântam de mama focului, pregătindu-ne sufletește pentru "distracție". Noaptea era senină, iar prin puzderia de stele străjuia o lună plină... Unul reuși să-și aprindă o țigară "Carpați". Mirosul înțepător și puturos îmi irită simțurile. "Aruncă dracului țigarea aia, sau dă-mi și mie una!" "Tu, mă? Te-ai apucat? De când?" "Din clipa asta!" Stresul mă învinsese.

La auzul motoarelor, lumea ieșea de peste tot, strigând și îmbărbătându-ne: "Armata e cu noi!", "Haideți, băieți, curaj!"

Aventura începuse. Noi răspundeam prin cântecele noastre: "Suntem armata țării", "Iubiți cu toți dreptatea", "Deșteaptă-te române!"

Câțiva kilometri motorul a tot tușit, dând rateuri dese, dar am mers fără să ne oprim. Inevitabilul s-a produs atunci când nu ne așteptam. Bătrân și obosit, sub povara noastră și a "sculelor", hârbul n-a mai vrut să tragă, transformându-se în măgar. Așa am ajuns în coada plasamentului. După sforțări și chinuri repetate, am reușit să-l facem să înțeleagă că avem nevoie de el, ca să ne ducă la destinație. D-l "Carpați" părea că a devenit băiat cuminte. Chiar se așternuse bine la drum. După ceva timp am prins convoiul. Eram încă departe de capitală, când rafalele și loviturile de A.G. se făcură simțite. Mașina frână brusc, pentru că nu mai putea să înainteze. Convoiul se oprise... O lovitură puternică de A.G. căzuse foarte aproape de mașina noastră. Căpitanul Șatohin, noul nostru comandant de pluton ordonă:

- Repede, jos! Toată lumea în șanțuri!

Urmară câteva minute de panică și nedumerire. Un zvon îmi șuieră pe la ureche: pe aproape se afla o unitate de securitate. Am băgat cartuș pe țevă și ne-am asigurat armele. Din fericire, n-a fost nici un pericol. Ne-am reluat locurile în camion puțin șocați. Da, de acum trăiam pe viu "the party".

(continuare în pag. 24)

- Toată lumea jos!...

Iar?...Altă belea! "Moșul" adormise și nu-l mai puteam urni. Cu chiu, cu vai, după ce l-am împins câteva zeci de metri, am reușit să-l trezim și hai la drum, bătrâne! Am prins repede viteză, însă rămăsesem singuri pe șosea. Ceilalți nu se mai zăreau. Cu mine se întâmplase ceva ciudat. Toată armata nici nu simțisem nevoia, iar acum... începusem să "smocăi" țigări, una după alta. Fumam și făceam vocalize. În noaptea asta, doar eram soliști! Dar acum, rămași singuri, deveniram mai prudenți, mai suspicioși. Ne apropiaram de Otopeni. Primul, al doilea, al treilea bloc... Poc! Poc! Poc! Se auziră trei explozii mai mici, urmate de un "Bang!" puternic. Sunase verdictul... Chiulasa luase foc. Iată-ne rămași singuri în noapte, în compania Otopenilor. Săracul nostru "Carpați", arsesse înainte de război...

- Jos, toată lumea, dădu iarăși ordin căpitanul nostru, dar în șoaptă. Șoferul coborî grabit din cabină, să examineze motorul. "Mort", spuse după câteva clipe. N-avea cum să-l repare. Căpitanul ne puse să supraveghem toată zona dintre blocuri și casele vecine. Ne-am împărțit în grupe de câte patru. Câțiva au rămas lângă camion ca să-l apere și să nu ne surprindă cineva dinspre curți. Am format un fel de arc de cerc. Drumul principal era bine luminat. Pe stradă nu se zărea nimeni.

Un puternic miros de praf de pușcă ne sufoca. Puțin mai devreme, aici se trăsesse serios! Ne-am postat pe lângă garduri, mascați de tufișuri și de semiîntuneric. O parte dintre noi s-au ascuns pe după coloanele blocurilor, prin gropițele de la marginea drumului. Am așteptat așa, în tăcere, mai mult de un sfert de oră. Aici domnea o liniște stranie, dar în București era urgie. Bubuituri, rafale, răpăieli, se auzeau tot mai des. Șoseaua era pustie. Între timp, căpitanul și "driverul" ne-au făcut o mică surpriză. Au făcut rost de un alt camion. Ne-am pus pe treabă imediat, transbordând toată "marfa" în celălalt camion, care n-avea prelată. Steagul găurit în mijloc, luat la plecare, flutura din nou.

Am pornit, însă după câteva zeci de metri, mașina s-a oprit. În fața noastră, la vreo alte două sute de metri, se zărea podul baricadat de mașini. Căpitanului i-a fost frică să mai înaniteze. Până să apucăm să ne dăm jos, dinspre pod au apărut în viteză două autobuze. Stăteam pe vine și ne mișcam foarte greu, dar eram protejați de ambele părți de lăzile cu muniție și de ranițele puse deasupra. Am pus armele în poziție de tragere. Casca îmi căzuse peste ochi, mâinile mi se încleștaseră pe arma mută și rece, care fremăta sub apăsare. A fost o nebulie curată. N-am avut încotro. Dacă în cele două mașini care trecuseră în trombă pe lângă noi s-ar fi aflat dușmani, ori noi am fi fost praf, ori ei...

Câteva clipe, căpitanul a stat nehotărât. Apoi ne-a dat ordin să coborâm. Nu știam cine formase barajul la pod. Dacă mai înaintam, riscam să se tragă asupra noastră, chiar dacă aveam steagul arborat pe camion. Căzusem la mijloc. În scurt timp, focurile s-au încrucișat din mai multe părți, cel puțin pe deasupra. Deși șoseaua era luminată bine, în întunericul din jur, plutea moartea, groaza, neliniștea. Vuietul de la București îmi spărgea timpanele. Am format iar un semicerc, pe partea stângă a camionului. Doi pușcași se instalează în față și doi în spatele mașinii. În stânga noastră se afla câmpul semiîntunecos, mocirlos și rece... Ne-am instalat lângă

camion și în curtea din apropiere. Totuși, de ce hotărâse căpitanul Șatohin să rămânem aici? Motivul principal a fost că, în fața noastră, la câțiva metri, se aflau două "Dacii" 1300 ciuruite. Pe fundalul nopții continuau să se proiecteze zeci de luminițe de A.G. și trasoare sau rachete de semnalizare. De asta simțisem noi mai înainte mirosul specific... Am tresărit brusc. Unul dintre cei patru pușcași apăsase pe trăgaci, în direcția podului. Răsunară două rafale scurte... apoi, liniște.

- Toată lumea în câmp! ne-a ordonat căpitanul în șoaptă. Am executat rapid ordinul, dar în zăpăceala, neștiința sau confuzia noastră, ne-am așezat cu spatele la câmp. Credeam că dușmanul vine pe șosea. Văzând ce gafă am făcut, căpitanul ne-a apostrofat iute:

- Întoarceți-vă cu fața la câmp! Vedeți că stați prea aproape unul de altul! Măriți distanța mai mult! Trebuia să avem distanță măcar șapte metri între noi.

Acum stăteam culcați pe pământul arat, rece și mocirlos. Casca îmi tot cădea peste ochi, iar eu căutam s-o împing cu degetul arătător, de la mâna stângă. Mă holbam, încercând să disting ceva prin întuneric. Când m-am uitat în jur să-i văd și pe ceilalți cum erau așezați, am observat imediat că ne lucesc căștile. Instantaneu, am avut un gest reflex, am băgat mâna în noroiul rece-lipicios, să-mi mânjesc casca. Nu peste mult timp, din întunericul misterios din dreapta mea, a tâșnit o rafală de trasoare, din gura unei "cățele". Tirul nu era îndreptat spre noi, ci spre blocurile în construcție din stânga. Atunci, unul dintre noi, un "biban" din ciclul septembrie '89, de emoție, a scăpat două trasoare în direcția din care se trăsesse.

Doamne! Imediat tirul furibund s-a îndreptat spre noi. În fracțiunea aceea de secundă am apucat să văd doar săgețile fosforescente, care mi-au trecut pe deasupra capului, la câțiva centimetri. Nu-mi venea să cred că se trage asupra mea! Părea atât de inofensiv jocul acesta de lumini!... Noroc că m-am dumerit că nu-i o scenă de film, că nu visez. Eroul eram chiar eu și totul era adevărat. Am încremenit cu mâna pe armă, abia îndrăznind să ridic privirea. Am stat așa un timp ce părea nesfârșit.

Cartușul aștepta ordinul meu, dar inspirația, norocul, stăpânirea și nedumerirea, ne-au făcut să nu mai ripostăm. Nici unul nu fusese atins. Deabia mai îndrăzneam să mă uit în jur, dar să mai și ridic capul. Au fost cele mai grele momente ale nopții. Simțeam pe pielea mea realitatea crudă și frica de moarte, pentru prima oară. Mă stăpânisem, deși tare aș fi vrut să trag vreo mie de cartușe în întunericul acela blestemat. Se făcuse deodată o liniște stranie. Nici vântul nu mai bătea. Doar în depărtare, rafalele dezlănțuite mușcau din liniștea nopții. Căpitanul Șatohin ne spusese grabit, în șoaptă, să părăsim imediat câmpul, să intrăm în curtea din spatele camionului nostru. Am ieșit târâș din șanțuri, traversând în fugă șoseaua. Inima mi se zbătea încă neliniștită. Căpitanul fixă mai bine tricolorul găurit și se ascunse în apropiere de noi, după ce ne dăduse ultimele ordine. Țineam legătura printr-un fel de telefon fără fir. Puțin mai încolo, mut și nepăsător, cu fața lividă spre cer, cu ochii deschiși sticloși, pe jumătate dezbrăcat, se afla

(continuare în pag. 25)

mortul. Privirea sa părea că regretă că părăsise această lume. O umbră de uimire se mai zărea pe chipul livid. Am dedus că provenea de la vreuna din "Daciile" zdrențuite de gloanțe. Cineva îi luase probabil geaca de pe el, în care se aflau actele. Era după aspect destul de tânăr. Părea trecut puțin peste treizeci de ani. Fusesse lăsat doar în tricou, pantaloni și adidași... Ciudat, acest corp neînsuflețit îmi amintea de fratele meu, mort în urmă cu ani. Imaginea lui printre cadavrele din morga Spitalului de Urgență, îmi stăruia în minte.

Unul dintre gloanțe îi pătrunsese adânc în mâna dreaptă, între degetul mare și arătător, altul se oprise în dreptul inimii, dar pe partea opusă. O pată mare, roșiatică, îi împânzise tricoul alb. Din cauza șocului eram atât de nepăsător... Multă vreme această imagine a continuat să dăinuie în memoria mea vizuală. În emoția și stresul de nedescris, pe care o trăisem, dublată de o frică teribilă, o frică de moarte, din partea unui dușman nevăzut, ce mai conta trupul acesta neînsuflețit? Era al unui terorist, sau al unui nevinovat? Cine putea să știe? Un frig nenorocit mă cuprinsese în ghearele sale ascuțite. Tot stând și așteptând culcat și aproape nemișcat, alături de ceilalți camarazi de arme, pe pământul atât de rece, neprietenos și umed, frica îmi mai trecuse. Acum îi luase loc tremurătul. Supravegheam neliniștiti, mai ales fundul curții. Casa întunecoasă mi se părea în permanență suspectă. Cineva putea oricând să ne surprindă de acolo. Din fericire a fost liniște. Oboseala și somnul nu se lipiseră defel de noi.

Orele se scurgeau fără să le percep cu adevărat trecerea. Era ca-ntr-o poveste, în care timpul rămăsese undeva suspendat, așteptând să fie dat jos de acolo. Din acel loc vedeam foarte bine mortul, care își dormea liniștit somnul fără sfârșit. Nu știu de ce, dar am avut senzația că, la un moment dat, s-ar putea trezi și veni spre noi... că piesa a luat sfârșit și el își jucase rolul foarte bine. Într-un moment culminant, ca să nu fiu nevoit să mă ridic, deși eram aproape amorțit de frig, m-am lăsat pe-o parte, ca să mă ușurez. Văzându-mă, sergentul Stoica, din același leat cu mine, râse încetșor. Ne cunoscusem din prima zi de armată. El, ca să ajungă sergent, mai întâi făcuse școala de gradați.

- Ți-e frică de glonț, Vlade?

- Cui nu-i e frică, mă? Scuzați, domn' sergent!

Și-apoi, dacă mă vede cineva, dă și de voi...

- Ai dreptate, soldat Vlăduț!

Când s-a luminat bine de ziuă, lumea începu să forfotească pe stradă. Dinspre București încă se mai auzeau bubuituri surde. Ne ridicarăm nehotărâți. Toate încheieturile trozneau, întinzându-ne. Tropăiam de mama focului, să ne încălzim picioarele amorțite. Steagul nostru flutura liniștit pe cabina camionului. Prin mijlocul sfâșiat, acolo unde cândva se aflase o stemă comunistă, țâșniră primele raze de soare. Primul care a trecut pe lângă camion a exclamat:

- Tii, ce de muniție!

Bucuria interviului

Am avut șansa să particip la prima ediție a Festivalului Național de Poezie „Emil Botta” care s-a desfășurat în orașul Adjud, în zilele de 20, 21 mai 2011.

Favorizați de vremea însorită și de spumoasa ospitalitate a gazdelor, participanții la acest eveniment cultural au avut reale motive de satisfacție și împlinire spirituală.

Principalul câștig a fost prezența vie la un dialog peste inerții și peste idei preconcepute, participarea, sintetizând, la un turnir al ipotezelor scriitoricești.

S-au făcut și refăcut alianțe și confrerii literare de tot respectul, mai presus de toate tronând la loc de cinste prețuirea reciprocă. În vâltoarea acelor două zile de mai (un interval de timp totuși prea scurt!) am avut plăcerea de a schimba câteva impresii cu profesorul și scriitorul de sorginte vrânceană **Culiță Ioan Ușurelu**, în a cărui companie, alături de alți participanți, mi-am oglindit neliniștile și certitudinile... Desigur că a avut loc și tradiționalul schimb de cărți, dar în principal a contat acel dialog.

În **Convorbiri esențiale** (Editura Andrew, Focșani, 2010, 279 pagini, preț neprecizat) Culiță Ioan Ușurelu ne mărturisește bucuria interviului luat unui număr de 24 de scriitori în ordine alfabetică (începând cu Nicolae Breban, Leo Butnaru, Radu Cârnelci, Teodor Codreanu și finalizând cu Paul Everac, Nicolae Manolescu și „ultimul pe listă”, însuși autorul cărții).

Așa cum susține și în „Cuvântul înainte”, autorul este preocupat „doar de chestiunile foarte importante sau foarte grave, care au precedat, iar ulterior au urmat după anumite opere sau evenimente primordiale ale activității scriitorului”.

Printre intervievații remarcați amintesc pe următorii: Nicolae Manolescu, Ionel Necula, Liviu Ioan Stoiciu și Eugen Simion.

Nu vreau să scad cu nimic din aportul de idei și fapte expuse de ceilalți, dar factorul subiectiv-electiv își cere dreptul în alegerea făcută.

Recunosc că nu mă dau în vânt după mărturii șocante (nu sunt un „pescuitor” de perle existențiale) legate de viața personală a unui scriitor, ci mai degrabă urmăresc să aflau mecanismele ascunse care au declanșat o creație anume.

Cele redate, selectiv, mai jos mi-au atras atenția în mod deosebit, prin asta facilitând eventualilor cititori întâlnirea cu ineditul lor.

- „Nu-mi amintesc să fi spus că N. Breban ar merita Premiul Nobel. Premiul cu pricina se acordă după alte criterii decât acelea de valoare. Dacă ar fi după mine, N. Breban l-ar merita. Chiar dacă, din lipsa spiritului critic, nu e un mare romanțier... Liviu Ion Stoiciu nu e marginalizat. E un poet adevărat. Indiferent de diferendurile dintre noi” (Nicolae Manolescu, pag. 129, 130);

(continuare în pag.34)

Any DRĂGOIANU

Labirint

mă recunosc în aceste silabe
de vreme ce tu ai sub pleoape
un dicționar explicativ pentru dragoste

gesturile mele se regăsesc sub fiecare clipire
și privirea obosește dănțuind
ca mireasa din Cana Galileii,
fără să știe
de miracolul apei,
în casa păcatelor ei...

transformă un fascicul de lumină
într-o mângâiere pătimașă,
apoi analizează
dacă formula aplicată
va descoperi ieșirea
din labirint...

Clepsidra ascunsă după un bonsai

ca un maharajah îngândurat
îmi trasez hărți pe pământul făgaduinței

clinetul bijuteriilor scumpe
mă neliniștește
în casă toți servitorii mă strigă Ali

iubita poartă un sari albastru și voal transparent pe
buze
când am paloș când sunt o felină
și mă gândesc la nopțile cu lună din patria mea

privesc absent în grădină
bonsaiul a înmugurit

unde am văzut prima dată răsăritul

Despre tine

inima ta are un ceas din aur de 24 de carate
când bate îmi trezește vecinii cu orele fixe de somn
arterele sunt ca secundele explodează de amintiri
eu îmi potrivesc visurile după fiecare minut

brațele tale sunt cât pădurile din sufletul meu
mă tem să nu te pierzi în atâtea zăpezi stelare
cu timpul vei învăța toate colțurile universului
păstrându-ți în casa inimii doar o poză cu mine

Potopul

îmi construiesc un palat
schitul mayașilor se zăresc pe cer
formele aspre au despiciat norii
de colțul unei stele atârână
harta unui alt început

palatul meu seamănă cu o arcă
nu știu ce criterii voi folosi
viața unora e mai scumpă
vața altora e... viață

calendarul are trei semne cu roșu
epavele mă neliniștesc
copiii au prioritate
apele curg

ultimul mayaș trasează granița

Tic-tac

pasărea colibri e generoasă
aripile ei plăpânde mă scot
din zig-zagul inimii tale

simt neliniștea pulsului
urmăresc secundele

în agitație viselor
arcuiesc fiecare gând

crinii au înflorit sub pleoapa nopții
albul mă urmărește pretutindeni

Război în suflet

câmpul mirosind a cadavre
un roșu intens pe retină
cuibul părăsit
lanul de grâu
albăstrelele fac legea
țăranul își târăște praful anilor
în vârful opincilor

soarele ne topește gândurile

Răstignire

cuiele mi-au străpuns
carnea cuvintelor
țărâna alunecă pe trupul
secat de durerea
timpului tău...

pianul din capătul holului
are claviatura stricată

într-o noapte ai cântat
ca Richard Clayderman
ți-ai pus pardesiul albastru

ceața învăluia
urmele destinului meu...

Ana-Maria CHEȘCU

În luptă cu Semiluna Țara Românească în timpul lui Vlad Țepeș

Figura domnului Vlad Țepeș, învăluită în mister și legendă, a cunoscut de-a lungul timpului numeroase ipostaze care, de cele mai multe ori, nu au avut nicio legătură cu realitatea istorică. Dincolo de imaginea domnului sângeros pe care contemporanii i-au creat-o, Vlad Țepeș a încercat, prin atitudinea sa necruțătoare, să stăvilească uneltirile marilor boieri și să instaureze ordinea și dreptatea, în vederea luptei antiotomane. Din nefericire, Occidentul avea să-l cunoască, mult mai târziu, datorită romanului lui Bram Stoker, cel care va transforma Transilvania în „patria” lui Dracula.

De cealaltă parte, istoricii autohtoni s-au dovedit mult mai realiști în afirmații. De departe, Școala Ardeleană are meritul de a-i reda domnitorului român o imagine mult mai corespunzătoare realității. Odată cu „Hronica românilor și a mai multor neamuri”, lucrare ce poartă semnătura ilustrului Gh. Șincai, avem prima încercare de delimitare a adevărului de legendă. Începutul secolului al XX-lea, aduce pe scena istoriografiei românești mari nume precum, N. Iorga și A. D. Xenopol, care-l vor repune în drepturi pe domnitor. Cu toate acestea, prima încercare de monografie dedicată acestuia poartă semnătura lui Ioan Bogdan, pentru ca ulterior să apară și altele precum cea a lui Emil Stoian, Ștefan Andreescu etc.

Din acest motiv, în paginile ce urmează, vom încerca să reconstituim o imagine cât mai fidelă a celui mai controversat domnitor român din perioada medievală. Totodată, există și astăzi confuzii între cele două nume care l-au consacrat, Vlad Țepeș și Vlad Dracul, motiv pentru care, într-o primă fază, vom încerca să facem o scurtă incursiune în istoria familiei Drăculeștilor.

Originea numelui

Cu toate că Vlad al II-lea a fost cunoscut în istoriografie ca Vlad Țepes, în realitate, acesta a fost descendent al familiei Drăculeștilor, iar folosirea apelativului de Vlad Dracul, pare mult mai potrivită decât cea de Țepeș, care provine de la modul de pedepsire al trădătorilor. După cum afirmă și Ioan Bogdan, această metodă de tortură nu a fost „invenția” domnului muntean, ci ea a fost folosită încă din cele mai vechi timpuri¹. Acesta îl pomenește pe Herodot, care vorbește despre daci, cei care trimiteau câte un mesager la Zalmoxis, după ce îl străpungeau cu o suliță. Revenind

la folosirea apelativului de „Țepeș”, cel responsabil de propagarea povestirilor sângeroase despre viața lui Vlad Țepeș, a fost regele Matia Corvin, care a inițiat o amplă campanie propagandistică la adresa acestuia. Deși au cunoscut un mare succes în țările germane între secolele XV-XVI, aceste povestiri nu au corespuns realității. În ceea ce privește folosirea apelativului de „Dracul”, acesta trebuie pus în legătură cu vizita lui Vlad I la curtea împăratului Sigismund de Luxemburg, moment care coincide cu investirea acestuia drept cavaler al ordinului cruciat al Dragonului (Ordinul Draconis), la 8 februarie 1431. Acest ordin fusese înființat, la 14 decembrie 1408, de împăratul Sigismund de Luxemburg și soția sa, Barbara, și avea drept obiectiv protejarea catolicismului occidental contra ereticilor și necredincioșilor și totodată organizarea unei cruciade antiotomane. Majoritatea istoricilor consideră că acest apelativ i-a survenit lui Vlad I, cât și fiului său, în urma includerii în acest ordin. Demn de amintit aici este faptul că apelativul de Țepeș i s-a atribuit abia după moarte, în timp ce, în timpul vieții, a fost cunoscut sub numele de Vlad Dracul. De cealaltă parte, în relatările călătorilor străini, Vlad al II-lea, apare ca Dragulo, care poate fi tradus drept „cel drag, cel iubit”. Astfel, umanistul italian Antonio Verancnis (1504-1543), relatează: *și s-a început mai întâi numi de către turci a-i numi draguli, de la viteazul lor principe Dragula²*, în timp ce, cronicarul sas, Georg Ieremias Haner afirmă, *după opinia mea, numele său adevărat este Dragula..., care înseamnă un om foarte iubit³*. Se pare că voievodul muntean nu a fost deranjat de acest nume, intitulându-se în acte drept, Drăculea sau Drakulya.

În concluzie, din rândurile de mai sus, putem desprinde următoarele lucruri; întemeietorul familiei Drăculeștilor poate fi considerat Vlad I, care și-a câștigat acest nume în urma includerii în ordinul Dragonului, pentru ca, ulterior, fiii acestuia, Vlad al II-lea și Radu cel Frumos să preia acest nume.

Context istoric

În 1453, Constantinopolul își deschidea porțile în fața lui Mehmed al II-lea (1451-1481). Erijându-se în postura de moștenitor al împăraților romani și de apărător al statelor creștine, acesta avea să inițieze o politică de cucerire a teritoriilor care aparținuseră cândva Imperiului Roman. Pentru a-și legitima aceste cuceriri, Mehmed al II-lea, va iniția o politică de toleranță religioasă. După cum afirmă și Tasim Gemil, *Mehmed al II-lea, a stabilit elementele esențiale ale proiectului constituirii unei monarhii universale, scop pentru care a reușit să unească în mâna sa autocratică, tradițiile vechi turcești, islamice și romane.*⁴ Cu toate că mulți istorici au

(continuare în pag. 28)

văzut în acest proiect, o reeditare a mai vechii „pax romana” convertită, de data aceasta, în „pax otomana”, această politica de centralizare, promovată pe plan intern, avea să slăbească Imperiul din interior. De altfel, mai toate marile Imperii s-au destrămat din acest motiv (Habsburgic, Rus). Adunând la un loc popoare diferite și obligându-le să trăiască sub același „acoperiș”, Mehmed al II-lea și-a asumat un mare risc.

Din acest motiv, între secolele XIV-XVI, relațiile dintre Țările Române și Poartă au intrat într-o lungă perioadă de conflicte, perioadă cunoscută în istorie sub numele de „cruciadă târzie”. În această perioadă, Țările Române au constituit o adevărată „ispită” pentru Poartă, care nu a „neglijat” aceste teritorii, ci a încercat să le aducă sub aripa sa „protectoare”.

Acest amestec al Porții a fost vizibil și în desele schimbări ale domnilor, între anii 1418-1447, perindându-se la tronul Țării Românești opt domni, posibili descendenți a lui Dan I (1337-1386) sau Mircea cel Bătrân (1386-1418). Totodată, aceste schimbări pot fi puse și pe seama rivalității dintre Dănești și Drăculești, rivalitate ce-și va pune pecetea și asupra dezvoltării ulterioare. După cum afirmă și Papa Pius al II-lea, cel care în 1459 avea să declanșeze cruciada antiotomană la Montava, *printre valahi în vremea noastră au fost două fracțiuni, una a Daniilor și cea a Dragulilor*⁵. Se pare că în această luptă s-a implicat și lancul de Hunedoara, care-l va înlătura pe Vlad Dracul, tatăl lui Vlad Țepeș, în campania din 23 noiembrie-6 decembrie 1447. Despre acest episod ne vorbește același Pius al II-lea, care afirmă: *Iar Daniil, primind ajutor de la Ioan de Hunedoara, care cărmuia Ungaria, acesta „prin acțiunea sa” nu i-a reinstalat, cât a dobândit pentru sine glorie și bogății, ca unul care smulgând pământul Daniilor de sub puterea turcilor, le-a ocupat ei*⁶. Atât Șt. Andreescu cât și E. Stoian, au văzut în această expediție una de pedepsire, ca rezultat al păcii pe care Vlad Dracul o încheiase cu turcii. Ipoteza conform căreia lancul de Hunedoara ar fi încercat să-și atribuie acest teritoriu, doar pentru a dobândi bogății, mi se pare exagerată, din moment ce, un alt domn, Vladislav al II-lea, a fost pus pe tronul Țării Românești. După cum se știe, lancul de Hunedoara, încerca să realizeze un front antiotoman, la care ar fi urmat să participe și Țara Românească și Moldova și din acest motiv, nu putea tolera nici un fel de acțiuni în favoarea Porții. Drept urmare, în Moldova, Roman al II-lea este înlocuit cu Petru al II-lea, în timp ce, în Țara Românească, este numit Vladislav al II-lea. După aceste schimbări, lancul de Hunedoara își va pune planul în aplicare. În octombrie 1448, are loc bătălia de la Kossovopolje, ultima mare acțiune antiotomană din secolul XV, soldată cu înfrângerea cruciaților. În acest timp, Vlad Țepeș, împreună cu fratele său, Radu cel Frumos, era ostatic la turci, bucurându-se de protecția sultanului Murad al II-lea. Se pare că Vlad Țepeș avea să profite de scurta absență a lui Vladislav al II-lea și ajutat de pașa de Nicopole și câțiva boieri credincioși să se înscăuneze la Târgoviște, ca voievod. Există numeroase controverse în ceea ce privește durata acestei stăpâniri. Cea mai plauzibilă este cea a lui N. Stoicescu⁷, care consideră că a existat, într-adevăr, o încercare de

luare a domniei, între septembrie-noiembrie 1448, dar nu mai lungă, pentru că, între anii 1447-1456, Țara Românească s-a aflat sub tutela lui Vladislav al II-lea. Prin urmare, această primă domnie este, mai degrabă, un episod al luptei dintre Dănești și Drăculești. De altfel, până în momentul preluării celei de-a doua domnii, Țepeș s-a aflat sub protecția lui lancul de Hunedoara. Se pare că, acesta din urmă, a fost responsabil de revenirea lui Țepeș, în scaunul Țării Românești, în anul 1456.

A doua domnie și declanșarea luptei anti-otomane

Cea de-a doua domnie a lui Vlad Țepeș debutează cu o serie de măsuri menite să restabilească ordinea și stabilitatea internă, în vederea luptei antiotomane. Cunoscând veleitățile boierilor, acesta a instaurat un regim de teroare, regim de la care i s-a tras supranumele de Țepeș. După cum afirmă și istoricul bizantin Laonic Chalcocondil, *chemând câte unul dintre boierii săi despre care putea crede că ar fi în stare să ia parte la trădarea pentru schimbarea domnilor, îl slutea și-l trăgea în țepă, împreună cu toată casa...*⁸ Dincolo de imaginea nefavorabilă, istoricul bizantin, sesizează motivațiile politice ale cruzimii voievodului afirmând, *când a crezut așadar că-și are domnia Daciei pe deplin consolidată, se purta cu gândul să se lepede de împărat*⁹. Prin urmare, acțiunile domnului muntean nu erau dictate de un sadism feroce, ci de încercarea de a-și întări poziția în rândul supușilor, pentru a nu avea surprize neplăcute.

În această perioadă, energicul sultan, Mehmed al II-lea, urmărea să-și extindă dominația asupra regiunilor nord-pontice și implicit asupra ținutului aflat sub stăpânirea lui Țepeș. Odată cu moartea lui lancul de Hunedoara, în anul 1456, Vlad Țepeș pierdea un aliat important în lupta antiotomană. Din acest motiv, în primii ani ai domniei, domnul muntean a încercat să-și „adoarmă” adversarul prin diverse stratageme. Dacă în primii ani ai domniei, *Dragula ducea personal haraciul la Poartă și împărțea numeroase daruri, ca să-și asigure tronul și liniștea*¹⁰, în 1459 acesta înceta plata tributului pe motiv că *n-are putere să plătească haraciului, deoarece dușmanul de ungar este puternic și-i stă în cale ca o piedică*¹¹. Această schimbare de atitudine poate fi pusă în legătură și cu ascensiunea tânărului rege ungar Matias Corvin, care oferea posibilitatea creării unui nou front antiotoman pentru domnul muntean. De altfel, aceștia au semnat un tratat de alianță, în anul 1458, în vederea luptei antiotomane.

Anul următor aducea cu sine un nou proiect de cruciadă antiotomană, declanșat la inițiativa papei Pius al II-lea, în urma conciliului de la Mantova, din septembrie 1459. Din păcate, singurul care a luat în serios această inițiativă a fost Vlad Țepeș, deoarece, atât aliatul său ungar, cât și celelalte forțe ale lumii catolice, nu s-au ținut de promisiuni. Demn de amintit aici este faptul că, sub

(continuare în pag. 29)

masca unității și solidarității, ambele tabere promovau aceeași politică expansionistă. În aceste condiții, Țările Române, au fost nevoite să penduleze între cele două forțe expansioniste, cea turco-islamică și cea ungaro-catolică, în funcție de contextul extern. Cu toate aceste antagonisme, se pare că domnul muntean a crezut cu tărie în proiectul antiotoman.

Anul 1462 va aduce o serie de evenimente. Pentru a restabili dominația asupra Țării Românești și reda Chilia Moldovei, Mehmed al II-lea a declanșat ostilitățile. La această campanie a participat și domnul Moldovei, Ștefan cel Mare, care, în același an, își reînnoiește jurământul vasalic față de Ioan Cazimir al IV-lea, pentru a recupera Chilia. Despre această campanie avem informații de la ienicerul sârb, Constantin Mihailovici de Ostrovița, participant la evenimente. Acesta relatează: *iar împăratul fără întârziere, adunându-și oastea, a pornit pe urma lui. Iar când a fost la Nicopole, pe malul Dunării, de cealaltă parte a Dunării stătea de asemeni Vlad Dracul cu oastea sa și oprea trecerea oștii împăratului*¹². După trecerea Dunării, oastea lui Mehmed al II-lea a fost încontinuu hărțuită de trupele voievodului muntean, care era conștient că raportul de forțe dintre acele tabere era profund inechitabil. Dacă istoricul bizantin, Chalcocondil, cifra oastea otomană la peste 250.000 de suflete, ambasadorul venețian la Constantinopol, Balbi, îl vedea pe Dracula, în fruntea unei oști de 30.000 de oameni¹³. Cu toate acestea, sorții au fost de partea voievodului muntean. De altfel, acesta a apelat și la alte stratageme, pentru a-și apăra teritoriul. Folosind vechea tactică a pământului pârjolit, a pus să fie arse câmpurile și satele, a otrăvit fântânile și izvoarele, iar populația s-a retras în păduri și munți. Datorită acestei situații, oastea otomană a fost cuprinsă de spaimă, lucru remarcat de același ienicer sârb, care relatează: *ne cuprinsese o spaimă mare, deși voievodul român avea o oaste mică și peste tot eram cu grijă și ne îngropam în fiecare noapte în șanțuri; totuși nu puteam fi siguri*¹⁴. De altfel, Țepeș își va pune geniul „la bătaie”, în celebrul atac de noapte (17-18 iunie 1462, pe drumul dintre Nicopole și Târgoviște), în urma căruia oștile otomane au fost nimicite: *...ne-au lovit într-o noapte, încât au omorât oameni, cai, cămile, au omorât o sută de mii de turci*¹⁵.

Deși victorios, domnul muntean, nu a apucat să se bucure de această izbândă, deoarece nu peste puțin timp va fi întemnițat de regele ungar Matia Corvin la Buda. Odată cu înscăunarea lui Radu cel Frumos, Țara Românească a intrat efectiv în orbita puterii otomane. În concepția lui Mehmed al III-lea, Radu cel Frumos trebuia să fie reprezentantul fidel al intereselor otomane în Țara Românească. Drept consecință, noul domn a prestat jurământ de credință față de sultan, ba mai mult, a fost nevoit să suporte și prezența unor oști otomane pe teritoriul țării sale. Lupta antiotomană va fi preluată de Moldova, care, pentru mai bine de 45 de ani, s-a aflat sub tutela lui Ștefan cel Mare.

După o lungă captivitate, Vlad Țepeș avea să revină la tronul Țării Românești, pentru ultima oară, în

noiembrie 1476. Din nefericire, odată cu această ultimă încercare, Țepeș își va găsi sfârșitul, fiind ucis de către fostul domn, Laiotă Basarab.

Făcând un bilanț al domniilor lui Vlad Țepeș, putem lua în considerare afirmațiile umanistului italian, Filippo Buonaccorsi Callimachus (1490): *Acei dintre ei români, care se numesc Besserabi, nu numai că au rezistat timp îndelungat cu forțe atât de mici împotriva întregii puteri a turcilor, dar foarte adesea chiar i-au atacat, înainte de a-l pierde, din pricina luptelor, pe cel mai mare comandant...Vladislav Dracula*¹⁶.

Bibliografie

1. *Călători străini despre Țările Române*, vol. I, Ed. Științifică, București, 1968.
2. *Istoria românilor*, vol. IV, Ed. Enciclopedică, București, 2001.
3. Gemil Tasin, *Românii și otomanii între secolele XIV-XVI*, Ovidius University Press, Constanța, 2008.
4. Stoicescu Nicolae, *Vlad Țepeș*, Ed. Academiei Republicii Socialiste România, București, 1976.
5. Stoian Emil, *Vlad Țepeș. Mit și realitate istorică*, Ed. Albatros, București, 1989.
6. Bogdan Ioan, *Vlad Țepeș și narațiunile germane și rusești asupra lui*, București, 1986.

¹ I. Bogdan, *Vlad Țepeș și narațiunile germane și rusești asupra lui*, București, 1986, p. 60-61.

² *Călători străini despre Țările Române*, vol. I, Ed. Științifică, București, 1968, p. 399-400.

³ Apud E. Stoian, *Vlad Țepeș. Mit și realitate istorică*, Ed. Albatros, București, 1989, p. 31.

⁴ Apud T. Gemil, *Românii și otomanii între secolele XIV- XVI*, Ovidius University Press, Constanța, 2008, p. 189.

⁵ *Călători străini...*, vol. I, p. 472.

⁶ *Ibidem*.

⁷ N. Stoicescu, *Vlad Țepeș*, Ed. Academiei Republicii Socialiste România, București, 1976, p. 75.

⁸ Apud *Istoria Românilor*, vol. IV, Ed. Enciclopedică, București, 2001, p. 351.

⁹ *Ibidem*.

¹⁰ *Călători străini...*, vol. I, p. 126.

¹¹ E. Stoian, *op. cit.*, p. 79-80.

¹² *Călători străini...*, vol. I, p. 127.

¹³ E. Stoian, *op. cit.*, p. 89.

¹⁴ *Călători străini...*, vol. I, p. 127.

¹⁵ *Ibidem*, p. 128.

¹⁶ Apud F. Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2002, p. 102.

Radu Ioan DRAGOMIR

Pariu pe viața Galațiului
(fragment)

Îmi spuneai "Adio!", de fiecare dată când, temerară a furiei, pășeai în afara micului apartament. Te întorceai spre după-amiază să-mi rostești "La revedere!", apoi nu te mai vedeam deloc. Măine va fi mai bine. O să plouă și se va șterge totul. Jocurile tale poate că mă impresurau odinioară, mă încremeneau și mă transformau într-o blândă himeră a zilelor de ieri sau alaltăieri. Acum e mai bine. Ne vom uita și vom înțepeni într-un orașel aglomerat de cocs și dragoste, așa cum ne știam noi: blânzi, plăpânzi, ademeniți de infantilele certuri. Însă, fără astăzi degradarea nu va mai nutri niciun respiro, ci, dimpotrivă, se va descleșta în arogantele peceți ale adversității față de copilăria nutrită undeva, în timpul în care gândeam cu adevărat matur. S-au scurs și-nainte, și-napoi etape ale trupului pe Dunăre. Ne-am păcălit de prea mult ori, în zilele când, fără niciun sentiment, rosteam acel pur: "te iubesc!", iar tu, în boemia atroce, îți aprindeai o țigară, priveai spre fluviu cum se curma încet și, potrivindu-ți masca iritării, îmi spuneai că nu vrei să mai auzi niciodată de mine. Acea eternitate venită din gura unei adolescente, se deplasa rapid spre efemerul câtorva secunde. Alungându-mă, vedeai cât ești de singură; îți lipsea ceva al tău, pe care-l proiectai, inocent, într-o altă poveste de dragoste în care nu trecuseși nici măcar casting-ul pentru un rol figurant. Să mă fi plimbat prin parcul Eminescu, prin zidirile cernute de atâția pași ai Grădinii Publice, prin exuberanța unei grădini botanice insuficient scaldată în sângele atâtor buze mușcate, ar fi însemnat declinul posesivității tale. Acum, când m-ai lăsat fără vorbe, ajung să urâsc fiecare clipă ruptă din frumosul și urâțul oraș. Ușa netrântită te face să pari că n-ai ști ce vrei de fapt de la tine; acum intri, acum ieși. Și, când mă gândesc cât de bine a putut să fie, zborul tău s-a cufundat în catapeteasma altor rute, orașe, poteci, până când a părăsit tristețea țării. Te salut de pe alte meleaguri, din aceeași casă, care se sprijină în câțiva țâțâni de ușă, monstruos cioplită. Suntem gene de comuniști, iubito, și înțelege-mă că de-acum ești un substantiv comun al statului pe care îl fondasem, fără PIB, fără lege, fără economie, fără scârbă sau forță între pereții scoroiți. Când te iubeam eram săraci, când te urâsc mă îmbogățesc cu fiecare minut străpuns spre tine.

A crezut că, aprinzându-și o țigară, aprinde fitilul care-l va propulsa pe străzile unde cu singuranță o va întâlni. În planul lui, ea era însoțită de mâini și picioare, de trupuri învelite în haine scumpe; nu aveau fețe, pentru că nimeni, niciodată, nu se va ridica la cerințele ei. Aruncă pachetul într-un colț al camerei, acolo unde zăcea neatins ultimul ei cadou, de la ea, pentru el. Nu l-a deschis niciodată, conștientizând că se află o sticlă de băutură, un pistol și o scrisoare de adio. S-a întins, iarăși pe așternuturi, încercând să-și potolească arșița gâtului. În seara aceea, când lampadarele se vor stinge, urma să o înșele. Orașul era o trădare lipsită de margini, care, firav, îl îndemna să se poleiască în răutățile unor moravuri ieftine. Mirosul de ars, ce învăluia apartamentul,

se infiltră și în trupul lui, pișcându-l și grăbindu-i dorința de evadare. Tropotul gândacilor, zdruncinând parchetul, îl înspăimânta. Și-ar fi imaginat un lagăr, în care oamenii sunt ciopârțiți de bâte, de injurii, de scuipături, redând chinul unui Iisus exponențial, decât să audă hârșăitul supărător al vietăților, ce rodeau picioarele patului, zgâlțâiau în colții lor, învoluturați de instinctul luptei pentru supremație, arcurile și salteaua, ca apoi să se urce pe trup, clănțănind ca într-un cimitir înșiruit pe cadavre, și să se apropie, atingându-și piciorușele fragile de nestrămutatul triumf. Apele se întindeau dicolo de pereții blocului; îl chemau spre a renaște. Se gândi că poate, printre ele, o va regăsi, singură, făurindu-și o insulă de larme, de lacrimi, de păreri de rău. Se scutură de gândaci, pocnindu-i, dintr-o lovitură de parchet; se avântă spre marginea pervazului. Aruncă și flori, ale căror aură viu colorată cădea în întunericul acromatic al nopții, și ghivece pline de cenușa țigarilor, ca întreaga vedere spre tumultul de ape să nu-i fie îngărdită de naturi artificiale. Îngăimă două vorbe. Fabrica dinaintea blocului gemea în sorbirea apelor. Se auzea lemnul cum pârâie și se prefigurează într-o corabie încoronată de pierzanie. Cu o bubuitură pocneci în adâncuri. Nimeni nu a sesizat golul. Luă telefonul și, tremurând, formă la repezeală un număr:

- Alo! Știu că suntem certați, dar Anna a dispărut. Cum unde? Nu vezi cât potop se întinde afară!? Ne vedem în juma' de oră la cafenea? Trebuie să mă plâng unuia care știe să mă asculte.

Doi bărbați nu vor ști niciodată unde se termină măsura vorbelor unuia sau altuia, așa că urmau să turuie ore în șir despre nimicuri, iar Anna să se stingă, poate, în cavernele oceanului ce începuse de câteva ore, să amestece văzduhul cu năclăita sa ființă. Într-o fracțiune de secundă, încăperea începu să se petreacă pe sub amalgamul mistuitor de neputință, încercuind în degradare septul din interiorul căruia o întreagă lume încerca să se bifurce, să atingă un punct culminant față de care disperarea pierderii să nu mai consemneze nicio firimitură disgratioasă. Nu vor cunoaște niciodată pământul iubirii, limanul unde scapără câte o rază atroce, încadrată fugitiv printr-o cohortă de tei dezrădăcinați, ce încep să curgă la vale sau la deal, descriind, până la urmă, traiectoria pe care femeia o acceptase, adoptând jongleria unei ființe întrepătrunse cu plasa cercului, plecat de atât de multă vreme din oraș. Acum ceștile sunt pustii, vinul se lipește de sticlă, iar cei doi bărbați se confruntă în scheme de sustragere a idealului. Încercănite, oazele de viață, pândind în colțul camerei le stârnesc mila celei care nu mai este.

- Mișule, cred că voi înnebuni! Lipsește și, poate că mă vei crede nebun, mă face și pe mine să lipsesc!

- Abandoneaz-o, omule! Dă-mi pachetul de țigară!

Mișu îi dădu pachetul. Prietenul începu să-l mototolească.

(continuare în pag. 31)

- Mișule! Nu ești întreg la minte? Știi cât m-a costat?

Luând resturile din mână, în speranța că va reuși să salveze ceva, Victor își porni discursul:

- Acum ce-ai să-mi faci? Vei sări la gâtul meu să mă sugrumi? Îmi vei da în cap? Gândește-te, că și Ți-a jucat o asemenea festă! Crezi că te poți duce la el să-ți înfășori brațele pe după trupul său ca să-l sufoci? Crezi că-l poți omorî, înjunghiindu-l?

- Anna nu e moartă! Știu că nu e moartă! Lacrimile minciunilor începeau să se înșire trădătoare pe obraz. Pe ea n-o poate doborî un amarnic potop! E prea puternică, prea mare, prea bună!

- Natura nu ține minte cât ești de bun, cât ești de rău. A acceptat să intre în lupta cot la cot cu puhoaietele. Nu toți avem dreptul să trăim, Victore! Înțelege, atât a fost să fie. Imaginează-ți că nu s-a cufundat nici în atrocități, nici nu te-a înșelat. Pur și simplu acum e mai departe, pe un meleag răstălmăcit. A plecat din Galați și l-a lăsat să pariem pe el, crezând că va putea să ne înghită, în loc să ne ia chirie.

- Nu știi ce vorbești! Anna este în biserică, la Precista! Mă așteaptă în fortăreață să vin și să ne salvăm!

- Și Precista nu mai e. Dealul e tot numai un zoi ce se scurge murdar purtând cu el sânge mocirlos! În afara acestui *pub* nu mai e nimic în picioare. Ne ducem și noi, iar tu vrei să plecăm supărați, înlăcrimați, când moartea e dincolo de ușă. N-o auzi cum râde isteric în tunete, cum zâmbește în fulgere, cum ne seceră ca și când n-am avea nicio lege.

- Mă minți, Mișule! Pesimismul tău nu-mi face deloc bine! Spune-mi că Anna și toți ceilalți sunt în viață, cocoțați în trestiiile plângătoare!

- De ce ai vrea să te mint, când adevărul e atât de simplu? Devii din ce în ce mai prozaic, Victore! Lasă-l să se ducă. Te va iubi și dincolo cum te-a iubit aici!

- Nu cred. Își va găsi repede pe altcineva. O să fie în paradis, unde e numai dragoste. N-o să-l mai funcționeze trupul, dar spiritul se va încălca de sentimentele pe care pământul i le-a năruit. N-o voi mai vedea, Mișule! Va fi mult prea departe de noi, în brațele altor suflete, pe care Marele Dumnezeu le-a scindat: unul să se depăteze de El, altul să se păstreze ca o comoară în adâncurile cerului.

Trase un fum din țigară. Îl dureau plămâni. Crezuse pentru moment că nici ei nu mai sunt oameni, ci universuri hibride, reduse la două voci. În niciun moment al discuției, niciunul nu schițase vreo gest, nu întretăiasse atmosfera cu vreo grimasă, ci s-au păstrat ridicoli, ca și când nu ar fi dispărut o dragoste comună, ci o pereche de cercei din tinichea. Au plătit consumația. N-au lăsat niciun bacșis; conștientizau că nimeni nu se va putea duce nicăieri, nici măcar să se încaiere pentru o felie de pâine. La fel de ridicol desenau peisajul grotesc spre ieșire. Părea că se întorc spre casele acelea răpuse de curenți.

Dunărea descinse, într-un efort demn de un inuman crâncen, în toate ungherele orașului. Se solidifică într-o adunătură de colibe ce vârtejuiau nebune o nouă omenire. Victor și Mișu se plimbau ca un Iisus

renăscut din piatră seacă pe aceste ape. Brăilei nu mai o stradă, ci un conglomerat de valuri, unde câte un tsunami spârgea geamurile mastodonților de piatră, cariindu-l și făcându-l să se prăbușească unul peste altul, ca într-un tunel ce mărginește cerul. Se vedea în depărtare o glastră cu flori, plutind pe lichide. Aluneca, precum alunecau și picioarele acestor doi oameni. Natura îi degradă. Era sexistă: poate față de femeile ce stăteau bine ascunse în lăzile de zestre de pe balcoane, poate față de bărbății stingeriți și obligați să reclădească încă o dată lumea asfixiată a clădirilor sordide, răscolite de angrenajele unor vietăți războinice în teorie, fugare în practică.

Asfaltul se prăbuși notoriu peste caldarâmul necunoscutului, iar Mișu cu Victor își schimbă traiectoria. Se unduiau ca niște fantasmă spre faleză. O foame de aer împăienjenea zărilor. Oceanul, nescris în ziare sau povești sau cărți, își trimitea simțămintele urii spre cumpăna doborâtă a provinciilor române. În niciun alt loc nu era un asemenea carnagiu.

- Victore, te-ai gândit vreodată că suntem răspunzători de tot ceea ce se petrece în jurul nostru chiar acum? răzbătu Mișu frigul și sughițul apelor.

- Nu pot să cred. E prea multă distrugere ca singuri doi oameni s-o fi putut creea. Știi, de multe ori, am vrut să evaderez cu Anna spre o insulă, aici în mijlocul fluviilor, dar mi s-a spus că sunt prea efemer ca să pot schimba ceva în orașul ăsta. Nici măcar pentru noi doi n-am fost în stare, da' păi pentru o sumedenie de vieți.

- Răul se îndeplinește mai ușor decât binele. Nu vezi ce facil este să unești capetele a două blocuri, anulând o muncă de-o viață. Nu crezi că fălcile combinatului nu ne-ar putea frăgezi fără prihană, mușcând iarăși dintr-o mână de viață? Acum izbucnește ca un vulcan nestins, atingându-ne chipul cu smoala sa indignată. Circuitele i s-au frânt și acum fumegă apocaliptic în zare, îndepărtându-ne de sobrietatea sa!

- Nu pot să cred!... Lasă uzinele! Cui îi pasă? Privește vapoarele cele demult furate! Cu regi, călători, oameni din toate păturile sociale. Fă-le cu mâna, Mișule! Pleacă de tot!

- Fii atent! Poate zărești și pe Anna printre ei!

- Câtă dreptate poți avea! Haide, să nu-i pierdem!

Începeau să fugărească vapoarele, țipând în gura mare să se oprească în loc. Oamenii nu-i puteau auzi, nici vedea. Făceau în derivă cu mâna unui peisaj dezolant, arcuit într-o amintire a pădurii și imobilelor ce se clădeau sub palme trufașe. Mândria de altădată se spulbera, încet-încet, lihnită de dorul exuberanței. În contemplarea lor nu se găsea decât focarul antic al celor ce se rătăceau împovărați și grijă și insultă pentru a zâmbi cordial noii evoluții și prosperelor dependențe de putere. Însă trăinicia acestei lumi nu găsea antipozii capabili să deturneze prezentul într-un trecut stabil, care să se reunească, devenind o trainică anticameră a unor inextricabile stăruințe în goana după reformare. Dintr-un colț se deșira Biblioteca Centrală. Din departările, scaldate în chivotul lamentației, irupeau nesocotințele unei

(continuare în pag. 32)

prisme ciobite, prin care cel ce se uita nu vedea decât un hârb dizolcat care se rătăcește lugubru în seninătatea impresionantă a reculului său. Satisfacția nu venea îndată ce omul întrezărea edificiul luminat de cineva, la care mesenii dezbăteau texte, cărți, ori scriau într-o cameră austeră, dominată de nevoița solitudinii, ci atunci când auzea voci pe care nu le cunoscuse, dar i se păreau cât se poate de cunoscute. Galațiul, ca așezământ, pierduse acest joc de barbut și acum trebuia să destupe creația ce nu-l aparținea. Doar cimitirele rămăseră goale, căci, morții lor erau stane de piatră, într-un clivaj surmontat clișeele cinematografice. În părți din sufletele lor rămăseră aceste gesturi de unde filmul vieții se tăiase, iar acum plecau spre o altă lume, care tot un Galați al lor va fi, fără a alege însă reperul cardinal atât de sacru și inamovibil.

Convoiu, bine-proporționat, înainta pe cursul apelor, ducând bucăți din România spre Ocean. Se vor întoarce cândva înapoi, ca toți cei care au plecat, pentru că lumea e rotundă și răbdătoare. Se vor plictisi și Victor și Mișu să tot alerge înnebuniți după o Annă în nonsens, căci niciunde nu sunt mai bine primiți decât într-un fronton de unde soarele răsare fără să deformeze nici măcar un pâlc din tot ceea ce a fost. Dar oare trebuie să aștepte ca suflul morții să-l trimită înapoi, ca pe o scrisoare, sau își vor da singuri seama de cât de inepti au putut fi în clipa renegării? Anna nu răspundea niciunei chemări. Au luat la rând fiecare cortină a ceea ce putea să fie gând dinspre trecut. Nu știau că nu se născuse aici, ci venise dintr-o fărâmă a altui oraș, dintr-un cartier mărghiaș ce lepăda cetatea în singurătățile sărăciei sale.

- Anna nu este aici! Iarăși a plecat, lăsându-ne triști în urmă. Prin câte zone s-o mai căutăm? Nu vezi cum se duc parcurile, ca și când n-ar fi fost niciodată în astă pală lume? Nu e nicăieri; nici copilă, nici adolescentă, nici adult.

- Nu dispera, Victore! Astăzi o vom găsi! Nu poate să ne fi lăsat așa, fără să ne rostească măcar un cuvânt de rămas-bun!

Și acest "astăzi" fusese de fapt ieri. Nici măcar ei nu rămăseră în deșertăciunea lumii din care, fără să creadă, au găsit o porțiță de ieșire. Nu se știe pe unde, cum și-n ce fel, dar s-au descurcat exemplar. Povestea lor părea să se finalizeze cu aceste dependențe ale sufletului, dar nu, căci într-o încercănare durabilă, nimic nu mai trage linia unei stricte demarcații. Ursuză, lumina din străzile lor s-a stins. Pană de curent. Pentru totdeauna. Nu vor mai veni nici azi, nici mâine, cum nici ieri sau alături n-au fost.

- Mișule, cineva vrea să ne asasineze! Ne-a pus gând rău! și începu să plângă. Mișule, Anna a fugit! Ne-am certat cu o seară în urmă. Nu mi-a mai spus toată nopatea. Nici nu cred că a dormit cu mine. Eu am alungat-o. Cu vorbele mele fără nesaț. Totul e o capcană la mijloc, Mișule! Am avut întotdeauna o déjà-vu cu această plecare, cu acest sfârșit. Nimeni nu a vrut să dea crezare insistențelor mele. Nici tu, Mișule. Dumnezeu mi-a vorbit prin somnul nebuniei. Și mi-a zis că voi fi un Noe, numai că finalitatea, una dură și imposibil de schimbat, nu-mi va da puterea de a mai transforma lumea. Pe placul său nu mai este nicio vietate. S-au dus și trebuie să ne reconciliem cu ideea.

Victor îl puse de braț și-i spuse să fie puternic. Dumnezeu nu-l va îndepărta de la Sine. El îl credea. Anna era sigur undeva prin apropiere, făcând eforturi disperate pentru a culmina existența sa cu acest noian de neputință. Ființa zărilor se va desprinde de văzduh și se va pogori, spre a-l ajuta.

- Uite ce-ți propun eu, Victore. Hai să ne gândim că lumea din jurul nostru nu se curmă. Că visăm un coșmar. Poate că așa nu trebuie să fie, ci altfel (și privea cum lumea se despică înaintea sa). Hai să nu credem nimic. Nici că am fi trișați, nici că am fi scriși în nu știu ce cronici. Pur și simplu nimic din ce vedem nu are cum să fie real. Îți amintești cum jucam odinioară leapșa? Haide să ne reamintim fiecare etapă și poate că-l vom da la o parte din fața șevaletului pe acest pictor nepriceput!

- Și crezi c-o să meargă? Întrebă Victor circumspect.

- Fără nicio problemă! Începe tu să-și reclădești copilăria!

- Ce după-amieze frumoase în cartierul prăfuit! Ne adunam toți după școală în fața blocului. Strada era ticsită de mașini. Nu puteam să ne jucăm cu mingea de frică să nu spargem vreun geam, să zgâriem vopseaua. Și atunci, trei ore, alergam ca prostovani în jurul blocurilor. Plictisul venea greu și... NU, nu e așa. Nu pot, Mișule. Nu e nimic frumos în copilăria mea.

Mișu dispăru în singurătate. Victor îl strigă speriat, dar el nu voia nicidecum să apară. Ploaia se mai potolise. Apele se retrăgeau. Vasele trăgeau după ele tot orașul, ascunzându-l undeva după colț. La cotitură, văzu câteva clipe o mână diformă, în comparație cu celelate, care flutura în palme un chip stingher, ros din batistele udate de picăturile de apă.

Eseu premiat la Concursul de creație literară pentru elevi "Scriitori de ieri, de azi și de mâine", ediția a III-a, Târgul de Carte "Axis Libri", Galați, iunie, 2011.

(urmărire din pag. 16)

personalitatea umană pierde noțiunea de libertate, finalul fiind edificator în acest sens: *A înțelege înseamnă însă, mai mult ca oricând, a muri - și în timpul morții, ca și după moarte, se instaurează mai întâi un lung întuneric...* Poate de aceasta, Biserica neagră devine un ecou al efectului manipulator al unor politici duse greșit înspre anularea ideii de libertate individuală ce devine automat, pierderea libertății unei societăți aflate într-o continuă schimbare.

Nicolae CIOBANU

donDofitorCasap'

DonDofitorCasap' este medic-firurg. Mai degra-bă-n *șir*, decât *urg*. Mai degrabă *sangvin*, decât *fir*. Și gros de fin diplomat..., doar cât să-i prostească pe proști. Știu că e doftor, că așa-l strigă toți, fiindcă la diplomă nu-l cătai... Ce,-l cauți la diplomă, când te doare vreun of?... Când ai de la Medicul de Familie trimitere, dar pile nu ai?... Te prezinți la Consultație, după program: 13:30 scrie, tu - disciplinat - vii cu o măcar juma-oră-naainte, ca să prinzi rând... Rând deja full! Ești înscris la rândul tău pe listă și aștepti cuminte și încrezător. Treișpetreizeci a venit, dar donDoctor n-a sosit. Stai și aștepti în picioare, 12-15 persoane într-un vestibul de nici 4, hai 6 inși normali doar să se ncapă, 'n cuurent, noroc că e cam zăduf și curentu-i parcă de bine; cu 12 scaune, dar nu ca în Ilf&Petrov, nu: cât mai incommode și mai insalubru-sliinoase, de parcă ai fi la cinema-panarama, nu-n spital. *Da', luați, domnu', loc!*... invită pansatoarea, infirmiera sau asistenta, cu masca deja pe figură și foarte activă dealfel. *Zic nu, mersi, încă mai stau pe picioare...* Comparativ cu cei prezenți, știam eu ce zic. Comparativ cu mine, zău, nici nu știam ce m-așteaptă... Priveam, doar, la cei din jur: care mai de care mai așa și pe dincolo... Doar eu, parcă și mai tânăr, și mai valid. Parcă!...

...4-5 bărbați de varii vârste cu deja operații, pentru tratament..., care de care mai pre/lungit și cu tot felul de sechele. Dar, care țineau musai să stea de vorbă și cu donDOCTOR. Cu ei, și vreo două neveste... Sper io, nu suspicioase și nu geloase, nuu: doar că nu prea aveau treabă pe-acasă, că nici la tv nu se mai dau telenovelele de-anțărț. Vreo 4, apoi 6 femei fără bărbați, deci sigur ne'ngelozite... *Da' și ele insensibile la pe unde li se află soții - de-i aveau... -*, ce-i aveau. Prea se vedea de pe ele că suferă și-n tăcere și cu demnitate. Poate, chiar de-nsingurare în de unul, în de doi...

...O întregă jună familie compusă din mamă (tânără brună - deși părul lor ca la lup -, dar planturos de roz-alb și tare-n cărnuri), două filiforme fetițe la doi ani distanță, dar nu mai mari de 5 ani, alături de un ins blând, șaten și aproape filiform, tuns modern și anapoda îmbrăcat, ca modernii hușchiți de azi, fapt ce se vedea și pe bieteles fetițe. Taare Sociabile și argint viu, mâncăcioase și curioase și chiar cochete și, mai ales, tot mai gălăgioase, pe măsură ce ora trecea și donDofitor nu venea. Și s-a făcut și de 14, și de 14:30, și pe-aproape de 15..., dar donDofitor n-apăru..., de pe und'era au nu. (Din sigure surse, știu că unii-și rezolvă problemele personale, inclusiv piața, copiii și amanta, mai rar nevasta, ca și orele sporadice de limbi... În tot acest program solicitant de lucru, când mai pun și de un dosărel cu CV-n limbi stranii, ca să plece... dincolo! Eu, unul, nu le-o doresc..., dar - dacă tot o țin ei morțiș, iar caracuda prezidento-parlamentară la asta-i silește - duucă-se!..., că tot nu ne mai sunt de folos, la câtă minte și pe măsură obraz, mai au).

...După 14:30 dar bine trecute, urcă pe scări - cică să se întrețină cu unul deja venit după soață, dar obligat să încă aștepte -, un Ins ce se vedea de la o poștă că-i cu Altoi... Nu o buruiună, ca mine!... N-au trecut 5-10 minute și-apare și donFirurg, de pe unde era... Fără de scuze, făr'de nimic, Mareleblond bolând la suflet, pe cine, ghici, că primul l-o invitat?... Ciuperca ultim... era să spun crescută, deși doar ultim venită und la semnal tembelifonic sigur sumețită. Și care și plecă, după aproape-o juma'de ceas de cordial bla-bla, condus cu salamalec de donCordial.

Restul, donFirurg i-a pasat ca pe orezul pentru copii, la malaxor: unul pe masa de investigații, doi la birou întrun formularistică.

Așa au trecut și cei de dinaintea mea, ca și cei de după mine (și mă dribla, că-i tot stăteam în cale, dom'le, mai ceva ca parșivul ăla de Lăcătuș, la tinerețe: doar că nu mă înjura și scuipa într-ascuns de arbitru și de tribune!)... Până am rămas eu singur și-o babă neprogramată, rejectată de ins, că „de ce nu a venit la programare”... Degeaba, sârmana, spunea că *o chicat ș-o zăcut pân-acu'*... Că insu'dosu'l 'prosterior' i-a și-ntors... Ca și miel!... Și dus a fost!!!!... Nu tu “bună-ziuă”, nici “revin”... Nici măcar: “mai e cineva la consult?”... Plăvanul (că tot era blond), m-o fi crezut feciorul nefericitei țărănci, deși eu i-aș fi putut fi ei tată, iar lui (stră)bunic, de mă grăbeam la copii pe lumea aiasta...

...Și, chiar că nu m-a durut, că am așteptat, în același curent și pustiu și execrabil vestibul cu de-acum, măturătoare deja la program, ca nesimțitul să coboare de pe unde-a urcat, îi încăăă mai bine de-o jumate de ceas!

...Ce m-a durut, a fost că Plăvanul donDofitorFirurg a expediat pentru peste o lună-două, la alt medic (și, sper că nu doftor), familia cu două fetițe aparent sănătoase, dar una se pare că nu... *Eu operez doar adulți!*..., l-am auzit boncăluind și-a închis orice ic de dialog au negociere... Și veneau din Italia, și erau pe scurt timp, și sperau, că doar aici aveau plătite asigurările și alte hangarale, să fie rezolvați omenește și - ca pentru copii - Gratis... Și-au stat și ei peste 3 ore-n așa curent, promiscuitate, chiar de pomană. Pesemne că lui donDofitorFirurg, asta nu i-o fi fost pe plac (*vin din Italia, au volkswagen ultra și, i-auzi: s-așteaptă să-i «operez» gratis!*). Poate și d-aia atât parapon într-acea zi, de azi, plină doar în săraci.

...După altă cam jumate de ceas, de unde urcase și ea cam cu treabă, coboară și Asistenta, cu crotala prinsă la buzunarul din șoldul său stâng. - *Doamnă - nu mai aștept - Cât mai aștept?... - Păi, să coboare DonDoctor...* - *De unde, Doamnă, din nesimțire?... Ochi rotunzi, gura-cască...* *Eu - cu mâna pe inimă - atât vă rog să-i transmiteți: să citească «Iapa lui Vodă» de Mihail Sadoveanu, dar fără final, că nu-l merită! - Domnu', da' vă rog, așteptați...*

(continuare în pag. 34)

Am procedat necavalerește: i-am întors spatele și am plecat... Și, mi-e ciudă pe mine, că am fost naiv, apoi masochist...: să cred într-un donDoftorGigea, precum - nu toți, dar - prea multe zeci, sute și mii din românică lu' pește-mpuțit de la Cap. Duucăăă-se, doar Aia ca el!... Acolo, unde unii - și mass-media-i minte - cred că îi așteaptă blânzi câini cu în coadă colaci. *Ăștia*, ca el, doar șuturi și bice merită, nu salarii decente. Și Nu Respect.

Chiatra-ot-Neamț, 19 gustar, 2010, după o „de(z)gustare spitalicească” de doar 3 ceasuri în van.

Nu degeaba mă jurasem cândva că - la popi, medici și advocați - să nu le trec nici silit pragul...

Dar, uite, că mai uit..., că mai iert, și tot la ei mă întorc... Ca să... ce?... Să fiu tratat cu adriano-năstasiesc ai'sictir, cu orbește-inafatuat „nu-te-știu-nu-exiști”, a la humaliceanu, ori cu brucănesc dispreț suveran, de „stupid people”? Că doar *ăștia* ca ei ne conduc, de mai bine de secole două...

De pe la Epigoni, spre încoace: doar stârpituri ale acestei nații, și boșii și amploaiații!

(urmare din pag. 25)

- „Eu n-am devenit cioranian ca urmare a lecturilor, am fost dintotdeauna. „Scepticul nemântuit” a fost debutul meu publicistic. A intrat pe piață exact în ziua de 20 iunie 1995, când ziarele noastre anunțau îndoliate moartea scepticului în spitalul Broca din Paris” (Ionel Necula, pag.164);

- „Dacă sunt citit sau nu, atâta pagubă. Am tot subliniat, scrisul pentru mine are și un rol terapeutic, datorită lui nu m-am sinucis până azi (nu e o vorbă în vânt)... Puteți concepe lumea fără scriitori? Câtă vreme cuvântul se confundă cu transcendentul (logosul universal) și scriitorul îl exploatează în scrierile lui, cum să nu crezi că are o „misie specială pe pământ?” (Liviu Ioan Stoiciu, pag.226, 231);

- „Rostul pe lume al unui critic literar, repet o propoziție celebră, este să se resemneze în fața adevărului estetic... Am scris în repetate rânduri că Eminescu este victima a două fatalități, a două tipuri de paranoia: 1) una care îl supralicitează, terorizându-ne pe toți prin discursuri encomiastice și goale, insultătoare pentru poet prin lipsa lor de măsură și imaginație și 2) alta - paranoia negaționistă - ca răspuns la cea dintâi” (Eugen Simion, pag.254, 261).

Profesorul, scriitorul Culiță Ioan Ușurelu realizează prin cartea sa un mare act de cultură, adaugă o nouă piatră nestemată la propria-i arhitectură existențială.

Radu MUREȘAN

GÂNDURI

...și speranța face găuri în fericirea momentului...

Omul nu e destinat rezultatului ci doar premisei unui început...

Jurământul asupra vieții este o promisiune a omului în condițiile în care viața jură la rându-i că omul va avea timpul necesar îndeplinirii lui...

Acum e timpul... aplauze să-mi marcheze triumful și scaune pline pentru a identifica plata.

Ispita soartei ne va aduce spre a ei îndeplinire.

Tunete și fulgere în mintea noastră, lupta zadarnică de sentimente consumatoare ne distruge echilibrul închipuit al statorniciei.

Între ziduri rânzite oferta orală devine achitarea datoriei ratatei vieți.

Între zid și gratii stăm pe rând în fața plutonului din priviri executor...

Cât de nostim e un om ce se crede a fi puternic... nu e decât un gândac în carapacea unui melc fără viață.

Optimismul și plecarea capului controlează sabia de viață neiertătoare.

Realitatea este credința oarbă în existența momentului și a repercusiunilor lui.

Viața e ca un leagăn între două maluri.

Siguranța se plătește cu libertate...

Libertatea se desfășoară într-un cerc restrâns, îngrădit între reguli sub care libertatea poate funcționa.

Inteligența cere adaptare indiferent de nivelul culturii de la un anumit moment dat.

Lăsa-vom pe cei ce văd reflexia realității în apă și lua-vom pe cei ce văd pietrele.

Viața nu e decât aer îmbuteliat în corpuri, întinzând pielea ce acoperă trăirile... ne dezumflăm după ce cunoaștem adevărata viață, diferită de gândul naiv acum absent. Noi vom elibera tot acest gaz vital, ne vom micșora și vom realiza că suntem doar un punct, o părere umflată cu aer.

Lumea devine din ce în ce mai mare pe când noi din ce în ce mai mici...

În deșertul arid, avidă este mâna legată de teancul de bani, e un sicriu îngropat cu un suflet alăturat ce va duce doar mai jos glasul disperării...

Teama subjugă inteligența...

BOEMA

Galati, cod 800010, Str. Al. I. Cuza, Nr. 47s, Bloc Cristal, Sc. 2, Ap. 4

Telefon: 0726 337376, 0336 800313

Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com

Web site: www.boema.inforapart.ro